ՆԻՍԱՆ 1946

1884 ՓԵՏՐՎԱՐ 4 ՀՈՒՍԱՍ ԷՐԶԷՐՈՒՄ

ՍԼՈՒԺԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԲԵԱՐ

ՊԼՎԱՏՏ ԲՈԼԻՍԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՀԱՄԻ ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԳԻՆԸ ՏԻՊԱՐԱՆԻՆ

Մէջիտիէ 20 ղրուշտան

ՕԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՒՆ

Պիր քէնէվիր . . . . . 200 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 105 »
Իւչ այլըգ . . . . . 55 »

ՎԻԼԱՅԱԹՔԻՉԻՒՆ

Բոլոր իր իրտալ օլունանտագլար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . . . 240 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 125 »

40 ԲԱՐԱ.

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԱԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն

1 վէ 2 վէ Շինճի սահիֆէյէ . . . 5 ղրշ.
Գիւնճիւ սահիֆէյէ . . . . . 2 »
ՃԻԽԹԱՐ . Պանգա , Շիրքէթ վէ ուսուլը սարրաֆիյէյէ այիտ իլանաթ .
2 վէ Շիւնճիւ սահիֆէյէրէ . . . 8 ղրշ.
Գիւնճիւ սահիֆէյէ . . . . . 4 »

Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այլը բազարլըգ օլուր ։

Մէվսիմը նէֆիսյա տայիր պէնալէր մէճճանէն դապրալ օլունանագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայանագ տըր ։

40 ԲԱՐԱ.

Իզմարէանէպ , Հէյէթը թարիրիյէսի վէ մաթպաատը , Սիմավօրտա Զանգ Ալի ճատէսինէ նումէրօ 20 խանէյէ տիր ։ — Կազէթանըն ուսուլը իտարէ վէ թարիրիյէսինէ այիտ քեռֆիֆէի մէվսատ հագգընտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Շիլէլէանա միւրաճաաթ ղրկիլան , քեռֆիֆէի մէքեռթիյպին տախի անրն նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իսէր ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՒ

Մէյդիր-Եէրէ պէյանընա կէօրէ , Լօնտրատա Մրսըր մէսէլէսի հագգընտա տուէլի մուազամանտիֆէրինսը միլանընտա պիր ֆրանսիսի միքրոֆոնի միքրոֆոնտան ինուլ պուլմուշ իսէ տէ ։ Նէ Անգլիայա վէ նէ տէ իթալիա սէֆարէթիանէսինտէ էյի պիր իճթիմա վագը օլմամըշ տը ։ Սիֆէրա թարաֆընտան ինկիլիթերրա խարբիյէ նազրը լօրտ Կրանվիլ Լօնտրատա մուգիմ Օսմանլը սեֆիրի Մուֆիրիս բայա հաղրէթլերինէ հէյ պիր թէպլիղ վէ թէքլիֆտէ պուլունմամըշ տը ։

Տէրսատէթտէ տախի նէ նազրը միւշարէլէյէ վէ նէ տէ պուրատա քի Ինկիլիզ սեֆարէթի թարաֆընտան էօյլէ պիր պէյանաթ վագը օլմամըշ տը ։

Տէրսատէթտէն ալաֆր. փետրվար 9 թարիխիլէ Էվրօբա կաղէթալարընա աթիտէքի թէլէկլակ չէքիլմիշ տիր ։

«Ալէքսանիա վէ Ավթրիա սեֆիրլէրի Մրսըր մէսէլէսի իւզէրինէ տէվէթը մէքպուսլէրի իլէ ալէտատէվամ մուխապերէ իթմէքտէ տիրլէր։ Ռուսիա սեֆիրի՝ Տէրսատէթ գօնֆէրանսընըն երէնէ թէշքիլինէ միւսաիր կէօրինիյօր ։ Ֆրանսա հիւքիւմէթի իսէ , հէր նէ սուրէթլէ օլուր իսէ օլսուն, միւտախէլէ ֆիքրինէ չէտիտէն մուխալէֆէթտէ տէվամ իտէյօր ։»

Լօնտրատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա նազարէն , խրքէնտէքիչէյի թօրա թուրմուշ օլան ամիրալ Սէյմուր՝ պիր մէմուրիյէթը մանսուսէյի պիլիհրազ անգարիպ Մրսըթա կէթմէյէ հազրը պուլունմայա էմր արմըշ տը ։

Մասուատան Սուաքիմ կէլէն պիր հարպ սեֆինէսի՝ Գրըմզը տէնիզ գատար թէքմիլ Գասսալա արագիսինտէ խաեանէն իճրան հիւքմ իթմէքտէ օլտուղընը իմպար էյլէմիշ տիր ։

Կօրտոն բայա՝ Գահիրէտտէ մուգիմ ինկիլիզ բօլթիգա մէմուրը Մ. Պէյ՝ եազարը պիր թէլէկրաֆտա , կէչտիյի հէր եէրտէ սասիյէնի հիւքմէքրմա օլտուղընը , վէ մէմուրիյէթինտէ մուվաֆֆագ օլաճաղընը պէյան էյլէմիշ տիր ։

Լօնտրատան թիւտր. 9 թարիխի իլէ աթիտէքի թէլէկրաֆ չէքիլմիշ տիր ։

«Գրէյոդէ զըրհլըսընն չէհրը հալին 24 Գիւնտէ ճէլէթէն հարէքէթէ միւհէյեա պուլունաճագ սուրէթտէ Բօրթսմութա թէճհիզաթը իլէ ուղրաշըլըբոր ։

«Ամպարլարտա հէր նէվի իհթիյաճը տէֆի իտէպիլէճէք սուրէթտէ էրզագ պիրի քտիրիլիյօր ։

«Զաթամ պահրիյէ թիւֆէնքէնտաղլարը տիւն սաաթ 2տէ Մալթայա կէթմէք իւզրէ սէֆինէյէ բաքիպ օլմուշլար տը ։ Իշպու վաքօր Բլիմութտան հինը միւրուրինտէ պիր մրգտար ասքէր տահա ալաճագ , վէ պունլարլա պէրապէր կէօթիւրէճէյի ասքէրին մրգտարը 500է պալիզ օլաճագ տը ։

«Վուլվիչ թէրսանէսինտէ տախի ֆէվգէլատէ կէրմիյէթ մէվճուտ տը ։

«Մէդքիւր թէրսանէտէ իչտէն ճրգարբլմալարը թահթը գարարա ալընմըշ օլան 1000 նէֆէր ամէլէ՝ պիրա միւտտէթ իշլէրի պաշաբընտա ալը գօնուլաճագ տը ։

Ագ տէնիզ տօնանմասը իլէ Սուաքիմտէ Ամիրալ Հէսուէթէ կէօնտէրիլէճէք ասասքիրը իմտատիյէ՝ մրգտարը քիֆայէտէ կէօրիւնմէյէճէք օլտուղը թագտիրտէ, մումկինէյէ՝ չու արալըգ Սարտէնիա սուալընընտա պուլունան Մանչ տէնիզի տօնանմասընտան իմտատ թալէպ իտպիլիճէք քտիր։

«Ռոմէրիս նամ վաքօր Զէնկիպարտան Սուաքիմէ աղիմէթէ էմր ալմըշ , վէ պու վաքրընի իշնտէ սու չրգարմագ իչիւն գուվվէթլի մաքինալար մէվճուտ օլմաղլա, պունլար՝ տիւշման իչէճէք սու եօլլարընը գաթ իտէճէք օլուր իսէ, ասասքիրը մուհաֆըզանրն սուէա իհթիյաճաթընը տէֆէ մէճբար օլարակ էճէք տիր։

«Ալէքընտա պուլունան ժէնէրալ Ալիսընն զիյրը գօմանտասընտա պուլունան ասասքիրին՝ ճիպրաթարա սէվգինէ հազրը պուլունընրբլմասը հագգընտա էմր վէրիլմիշ տիր ։»

* * *

Պէյդրը բաշա օրտուսընն միւզմէհալ օլտուղը մուհարէպտէ Անթոն Հավ-ընն մուխպիրի տախի գաթլ ու թէլէֆ իտիլմիշ տիր։ Մէդքիւր մուհարէպտէ ասասքիրը Մըսրիյէտէն 2500 նէֆէր մագթու վուգու պուլտուղու հալտէ, ասիլէրտէն անճագ 600 քիշի թէլէֆ օլմուշ տը ։

* * *

Սուաքիմտէն Տէնէ Նէ-էէ իշար օլունտուղունա կէօրէ , թասասէպ՝ չէհրին էհալիսինի իսթիյա իթմիշ օլմաղլա , էհալիի մէզքիւրէ՝ էվրօբալրար իւզէրինէ հիւճմ իթտիկինտէ թասաճիւպ օլընմամալը տը ։ Պիր խայլը մէդտարա պալիզ օլան պաշը պօզուգլար՝ օբտուկհատա տուրաճագ եէրտէ չէհրի տօլաշմագտա , վէ պու իսէ մաճէիպը հէյէճան օլմագտա տը ։ Սուաքիմ բօլիս միւտրի՝ ասիլէր հագգընտա ըզհարը թէվճճհիզ իթմէքտէ օլտուղընտան , մէրգումըն ազինէ լիւզում կէօրիւնմիւշ տիր ։

* * *

Ալաֆր. փետրվարը 7սի թարիխիլէ Լօնտրատան քէշիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆը պէյանընա կէօրէ, պու կինիլէրտէ հարպիյէ վէ պահրիյէ նէզարէթլէրի՝ սապահտան կէճէյէ գատար գարա վէ տէնիզ ասքէրի սէվգի վէսայլինի թէտարիք վէ հազրլամագլա ուղրաշմագտա պուլունմըշ վէ պիր հաֆթայա գատար 4000 ասքէրին սավպը մագասուտէ եէթիշտիրիլէճէյի միւհէթմիլ պուլունմուշ տը ։

—

Ասթրիա թիճարէթ նէզարէթի՝ Ասթրիանընն թիւրքիա իլէ օյան միւասէպաթը թիւճճարիյէսի հագգընտա Վիէննա թիճարէթ Օտասընտան մուֆասսալ պիր բարբրթօ ախզ իթտիքտէն սօնրա , թիւրքիայա իտխալ օլունան Ասթրիա—Մաճար էմթասընն ֆիյթլարը վէ Վիէննատան Տէրսատէթէ գատար մէսարիֆաթը նագիյէ հագգընտա պիր բարբրթօ թալիպ իթմիշ օլտուղընտան , մէդքիւր թիճարէթ Օտասը պէօյիւք պիր գօմիսիօն թէշքիլ իտուպ՝ պու գօմիսիօն՝ էսկի Օսմ. վէ Ասթրիա թարիֆասընտաքի 1253 նէվի էմթասատան 1100 էմթասլը քէշֆ ու թէտգիգ իտէճէք տիր ։ Բէզալիք մէդքիւր թիճարէթ օտասը՝ Ասթրիա վէ թիւրքիատա մուգիմ պիլճիմէ Ասթրիա-Մաճարը թիճճարանա տավէթ օգուլուպ , թիւրքիա իլէ Ասթրիա արասընտա եէնի թիճարէթ ահտնամէսի ագտ օլունմազտան էվվէլ Ասթրիա-Մաճար հիւքիւմէթի թարաֆընտան նազարը տիգգաթա ալընապիլէճէք պիր արզու վէ եա թալէպլէրի վար իսէ պիլտիրմէլէրինի իրթիբար իթմիշ տիր ։

—

Բումէլիտէ ջըմէնտրֆէրլէրին պիրլէշմէ խաթթլարընն ինչասը իչիւն թէքլիֆ օլունան վէ Նաբընտա ալը գօնուլաճագ տը ։

Ագ տէնիզ տօնանմասը իլէ Սուաքիմտէ Ամիրալ Հէսուէթէ կէօնտէրիլէճէք ասասքիրը իմտատիյէ՝ մրգտարը քիֆայէտէ կէօրիւնմէյէճէք օլտուղը թագտիրտէ, մումկինէյէ՝ չու արալըգ Սարտէնիա սուալընընտա պուլունան Մանչ տէնիզի տօնանմասընտան իմտատ թալէպ իտպիլիճէք քտիր։

«Ռոմէրիս նամ վաքօր Զէնկիպարտան Սուաքիմէ աղիմէթէ էմր ալմըշ , վէ պու վաքրընի իշնտէ սու չրգարմագ իչիւն գուվվէթլի մաքինալար մէվճուտ օլմաղլա, պունլար՝ տիւշման իչէճէք սու եօլլարընը գաթ իտէճէք օլուր իսէ, ասասքիրը մուհաֆըզանրն սուէա իհթիյաճաթընը տէֆէ մէճբար օլարակ էճէք տիր։

«Ալէքընտա պուլունան ժէնէրալ Ալիսընն զիյրը գօմանտասընտա պուլունան ասասքիրին՝ ճիպրաթարա սէվգինէ հազրը պուլունընրբլմասը հագգընտա էմր վէրիլմիշ տիր ։»

* * *

Պէյդրը բաշա օրտուսընն միւզմէհալ օլտուղը մուհարէպտէ Անթոն Հավ-ընն մուխպիրի տախի գաթլ ու թէլէֆ իտիլմիշ տիր։ Մէդքիւր մուհարէպտէ ասասքիրը Մըսրիյէտէն 2500 նէֆէր մագթու վուգու պուլտուղու հալտէ, ասիլէրտէն անճագ 600 քիշի թէլէֆ օլմուշ տը ։

* * *

Սուաքիմտէն Տէնէ Նէ-էէ իշար օլունտուղունա կէօրէ , թասասէպ՝ չէհրին էհալիսինի իսթիյա իթմիշ օլմաղլա , էհալիի մէզքիւրէ՝ էվրօբալրար իւզէրինէ հիւճմ իթտիկինտէ թասաճիւպ օլընմամալը տը ։ Պիր խայլը մէդտարա պալիզ օլան պաշը պօզուգլար՝ օբտուկհատա տուրաճագ եէրտէ չէհրի տօլաշմագտա , վէ պու իսէ մաճէիպը հէյէճան օլմագտա տը ։ Սուաքիմ բօլիս միւտրի՝ ասիլէր հագգընտա ըզհարը թէվճճհիզ իթմէքտէ օլտուղընտան , մէրգումըն ազինէ լիւզում կէօրիւնմիւշ տիր ։

Ալաֆր. փետրվարը 7սի թարիխիլէ Լօնտրատան քէշիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆը պէյանընա կէօրէ, պու կինիլէրտէ հարպիյէ վէ պահրիյէ նէզարէթլէրի՝ սապահտան կէճէյէ գատար գարա վէ տէնիզ ասքէրի սէվգի վէսայլինի թէտարիք վէ հազրլամագլա ուղրաշմագտա պուլունմըշ վէ պիր հաֆթայա գատար 4000 ասքէրին սավպը մագասուտէ եէթիշտիրիլէճէյի միւհէթմիլ պուլունմուշ տը ։

—

Ասթրիա թիճարէթ նէզարէթի՝ Ասթրիանընն թիւրքիա իլէ օյան միւասէպաթը թիւճճարիյէսի հագգընտա Վիէննա թիճարէթ Օտասընտան մուֆասսալ պիր բարբրթօ ախզ իթտիքտէն սօնրա , թիւրքիայա իտխալ օլունան Ասթրիա—Մաճար էմթասընն ֆիյթլարը վէ Վիէննատան Տէրսատէթէ գատար մէսարիֆաթը նագիյէ հագգընտա պիր բարբրթօ թալիպ իթմիշ օլտուղընտան , մէդքիւր թիճարէթ Օտասը պէօյիւք պիր գօմիսիօն թէշքիլ իտուպ՝ պու գօմիսիօն՝ էսկի Օսմ. վէ Ասթրիա թարիֆասընտաքի 1253 նէվի էմթասատան 1100 էմթասլը քէշֆ ու թէտգիգ իտէճէք տիր ։ Բէզալիք մէդքիւր թիճարէթ օտասը՝ Ասթրիա վէ թիւրքիատա մուգիմ պիլճիմէ Ասթրիա-Մաճարը թիճճարանա տավէթ օգուլուպ , թիւրքիա իլէ Ասթրիա արասընտա եէնի թիճարէթ ահտնամէսի ագտ օլունմազտան էվվէլ Ասթրիա-Մաճար հիւքիւմէթի թարաֆընտան նազարը տիգգաթա ալընապիլէճէք պիր արզու վէ եա թալէպլէրի վար իսէ պիլտիրմէլէրինի իրթիբար իթմիշ տիր ։

—

Բումէլիտէ ջըմէնտրֆէրլէրին պիրլէշմէ խաթթլարընն ինչասը իչիւն թէքլիֆ օլունան վէ Նաբընտա ալը գօնուլաճագ տը ։

Ագ տէնիզ տօնանմասը իլէ Սուաքիմտէ Ամիրալ Հէսուէթէ կէօնտէրիլէճէք ասասքիրը իմտատիյէ՝ մրգտարը քիֆայէտէ կէօրիւնմէյէճէք օլտուղը թագտիրտէ, մումկինէյէ՝ չու արալըգ Սարտէնիա սուալընընտա պուլունան Մանչ տէնիզի տօնանմասընտան իմտատ թալէպ իտպիլիճէք քտիր։

«Ռոմէրիս նամ վաքօր Զէնկիպարտան Սուաքիմէ աղիմէթէ էմր ալմըշ , վէ պու վաքրընի իշնտէ սու չրգարմագ իչիւն գուվվէթլի մաքինալար մէվճուտ օլմաղլա, պունլար՝ տիւշման իչէճէք սու եօլլարընը գաթ իտէճէք օլուր իսէ, ասասքիրը մուհաֆըզանրն սուէա իհթիյաճաթընը տէֆէ մէճբար օլարակ էճէք տիր։

«Ալէքընտա պուլունան ժէնէրալ Ալիսընն զիյրը գօմանտասընտա պուլունան ասասքիրին՝ ճիպրաթարա սէվգինէ հազրը պուլունընրբլմասը հագգընտա էմր վէրիլմիշ տիր ։»

* * *

Պէյդրը բաշա օրտուսընն միւզմէհալ օլտուղը մուհարէպտէ Անթոն Հավ-ընն մուխպիրի տախի գաթլ ու թէլէֆ իտիլմիշ տիր։ Մէդքիւր մուհարէպտէ ասասքիրը Մըսրիյէտէն 2500 նէֆէր մագթու վուգու պուլտուղու հալտէ, ասիլէրտէն անճագ 600 քիշի թէլէֆ օլմուշ տը ։

* * *

Սուաքիմտէն Տէնէ Նէ-էէ իշար օլունտուղունա կէօրէ , թասասէպ՝ չէհրին էհալիսինի իսթիյա իթմիշ օլմաղլա , էհալիի մէզքիւրէ՝ էվրօբալրար իւզէրինէ հիւճմ իթտիկինտէ թասաճիւպ օլընմամալը տը ։ Պիր խայլը մէդտարա պալիզ օլան պաշը պօզուգլար՝ օբտուկհատա տուրաճագ եէրտէ չէհրի տօլաշմագտա , վէ պու իսէ մաճէիպը հէյէճան օլմագտա տը ։ Սուաքիմ բօլիս միւտրի՝ ասիլէր հագգընտա ըզհարը թէվճճհիզ իթմէքտէ օլտուղընտան , մէրգումըն ազինէ լիւզում կէօրիւնմիւշ տիր ։

Ալաֆր. փետրվարը 7սի թարիխիլէ Լօնտրատան քէշիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆը պէյանընա կէօրէ, պու կինիլէրտէ հարպիյէ վէ պահրիյէ նէզարէթլէրի՝ սապահտան կէճէյէ գատար գարա վէ տէնիզ ասքէրի սէվգի վէսայլինի թէտարիք վէ հազրլամագլա ուղրաշմագտա պուլունմըշ վէ պիր հաֆթայա գատար 4000 ասքէրին սավպը մագասուտէ եէթիշտիրիլէճէյի միւհէթմիլ պուլունմուշ տը ։

—

Ասթրիա թիճարէթ նէզարէթի՝ Ասթրիանընն թիւրքիա իլէ օյան միւասէպաթը թիւճճարիյէսի հագգընտա Վիէննա թիճարէթ Օտասընտան մուֆասսալ պիր բարբրթօ ախզ իթտիքտէն սօնրա , թիւրքիայա իտխալ օլունան Ասթրիա—Մաճար էմթասընն ֆիյթլարը վէ Վիէննատան Տէրսատէթէ գատար մէսարիֆաթը նագիյէ հագգընտա պիր բարբրթօ թալիպ իթմիշ օլտուղընտան , մէդքիւր թիճարէթ Օտասը պէօյիւք պիր գօմիսիօն թէշքիլ իտուպ՝ պու գօմիսիօն՝ էսկի Օսմ. վէ Ասթրիա թարիֆասընտաքի 1253 նէվի էմթասատան 1100 էմթասլը քէշֆ ու թէտգիգ իտէճէք տիր ։ Բէզալիք մէդքիւր թիճարէթ օտասը՝ Ասթրիա վէ թիւրքիատա մուգիմ պիլճիմէ Ասթրիա-Մաճարը թիճճարանա տավէթ օգուլուպ , թիւրքիա իլէ Ասթրիա արասընտա եէնի թիճարէթ ահտնամէսի ագտ օլունմազտան էվվէլ Ասթրիա-Մաճար հիւքիւմէթի թարաֆընտան նազարը տիգգաթա ալընապիլէճէք պիր արզու վէ եա թալէպլէրի վար իսէ պիլտիրմէլէրինի իրթիբար իթմիշ տիր ։

—

Ռում

ՄԸՍԸՐ ՎԷ ԱԼԱՔԱՏԱՐԼԱՐԸ

([illegible])

Սուտանտա եանըլըշ սուրէթլէ պաշլանըլմըշ իշին ֆէնա սուրէթտէ նէթիճէ պուլան վուգուաթը ասքէրիյէ, բըլըթըլարըն Թօքլամայա պաշլամըշ օլան ինկիլիզ օրտուսունուն Թէքրարէն Մըսըրտա եանըլըշ օթուրմասընա սէպէպիյէթ վէրմիշ օլտու։

Արապի բաշա մէսէլէսինտէ պուլունան միւնթազամ Մըսըր օրտուսունուն մաղլուպիյէթինտէն սօնրա, հաքի տէօքիւնթիւլէրտէն վէ եէնիտէն Թահրիր օլունմուշ խամ ասաքիրտէն իպարէթ պուլունան եէնի օրտույա էմնիյէթ իտիլիպ Մըսըրը պօշալթմանըն սըրասը տէյիլ իտի։

Ջինքի Հիքս բաշանըն մաղլուպիյէթի, վէ ֆաթիհ Արապըն եանի սախթէ Մէհտինին մուվաֆֆագըյէթլէրի, նէֆսը Մըսըրտա բէք ազըր գարըշըգլըգլարա սէպէպիյէթ վէրէպիլիր։

Վէ իհթիմալտէն օլմայըն եէնի պիր ալթիւսթիւգ էմնաւրնուա, պիր Մըսըր օրտուսունա նէ տէրէճէտէ էմնիյէթ խուլէպիլէճէյի, բէք Թազէ պիր էմնալի իլէ միւսպէթ պիր հալտէ պուլունմագտա իտի։

Էյ հալըլ եէնի պիր գարըշըգլըգ իհթիմալի մէվճուտ պուլունտուգճա, վէ Մըսըր օրտուսունըն էօյլէ պիր գարըշըգլըգա գարշը խարէքի հիւքիւմէթի քէզըմիլէն մուհաֆազա իթմէսէ միւզթէտիր վէ խաճիշլէր պուլունմասընա էմնիյէթ հասըլ օլմատըգճա, ինկիլիզ օրտուսունուն Մըսըրը Թէրք իտիպ տիշարը չըգմասընտան զիյատէ չարէսըզ պիր բօլիթիգա օլամազ իտի։

Օլ վագըթ, պաշգալարըն միւտախէլէ Թարիֆինի գապամագ իչին պիննէֆս քէնտիսի Մըսըրա կիրմիշ օլան ինկիլթէրրա տէվլէթի, իգթիտարսըզըգ իլամըննէ կիրիպ, միւտախէլէ մէյտանըննէ Թէքրարէն քէնտի էլի իլէ պաշգալարընա գարշը աչմըշ օլաճագ իտի։

Սուտան վագալարը, իշի պու նազիք քերթէլէրէ կէթիրմիշլէր տիր. վէ Թէէսսուֆի ազիմէ իգրար իթմէյէ մէճպուր պուլունմագտայըգ քի, Սուտան ճիհէթինտէն նէֆսի Մըսըրտա պիր Թէհլիքէ գուհուրի քաամիլէն մահվ օլմատըգճա, ինկիլիզ ասաքիրինին ավտէթի տէ գապիլ օլամայաճագ տըր։

Պէյգըր բաշանըն մաղլուպիյէթի, իշլէրի տահա զիյատէ ֆէնա պիր հալէ սօգմայա սէպէպ օլմուշ տըր։

Ֆագաթ պունի մազլուպիյէթ, իշի միւհիմ ճիհէթլէրտէ մէվճուտ պուլունան Թէրէտտիւտի էֆքեարըն մահվընա տա սէպէպիյէթ վէրմիշ տիր քի, իշլէրին գարարսըզըգը բէնչէսինտէն գուրթուլարագ պիր ան էվվէլ պիր Թէսվիյէի գաթի Թահթընա կիրմէլէրինէ պիր եօլ աչըլմըշ տըր։

Տէտգիգիմիզ իշի միւհիմ ճիհէթլէր շունլար տըրլար։

1. Մըսըր ասաքիրի պաշընտա Մօլթքէլէր պիլէ օլսա, պունլարը մուհարիպ պիր հալէ կէթիրմէք, վէ սալխանէյէ կէօթիւրիւլէն պիչարէ գօյուն սիւրիւլէրի կիպի տօղրանմագտան գուրթարմագ գապիլ օլամայաճագ։

2. Սուտանտան, քաամիլէն գաթի իւմիտ խսիլմէլի տիր։

Պու իքի սահիհլիյէ իգնա օլունուպ Թէրէտտիւտի էֆքեար մահվ օլտուգտան սօնրա, պիլ իթթիֆագ օնա կէօրէ պիր չարէ արանըլմաքընա պիր էնկէլ գալմամըշ օլուր։

Բիրինճ վէ բամպօգ եէթիշտիրմէք իշին եալըլըզ գազմա վէ քիւրէք գուլլանմայա իգթիտար վէ մէհարէթլէրի պուլունան, վէ Թօփ վէ Թիւֆէնք իշին տօղմամըշ օլան Մըսըր ֆէլլահլարը իլէ պէրապէր, պիհուտէ եէրէ ինկիլիզ գապըթանլարըն, վէ պէհատըր Թիւրքլէրին տախի գանընա կիրմէք եագըգ տըր։

Նէրէտէ Հիքս բաշանըն, նէրէտէ սայըր ինկիլիզ, Թիւրք, Չէրքէս, Արնավուտ գապըթանլար վէ աչքէրինին պաշընա կէլէն ֆէլաքէթլէր, վէ ախիրէն Պէյգըր բաշայա վագը օլան պէտպախթըգ, Թարըմարըննտան զօր իլէ չէքիլէ չէքիլէ կէօթիւրիւլէն Մըսըր ֆէլլահլարըն, աշըլ Սուտան ասըլարըննտան պէօյլէ պիր միւշքիլ օլտուգլարըն խապաթ իւլէմիշլէր տիր։

Էկէր պէհէմէհալ սախթէ Մէհտինին հազգընտան կէլմէք, վէ Թէքմիլ Սուտանը Թէքրարէն Մըսըր խարէճի Թահթընա ալմագ լազըմ կէլիր իսէ, պու իշի ֆէլլահլար օրտուսու իլէ պաշա չըգարմագ գապիլ տէյիլ տիր։

Պունուն իշին, եա պիր ինկիլիզ օրտուսու, եա պիր Օսմանըլը օրտուսու, եախուտ ինկիլիզ, Թիւրք, Չէրքէս, վէ Արնավուտ գապըթանըն մայէթինտէ, Սուտանը սըյահ Արապ ասաքիրինտէն, վէ էյի Թալիմլի Թիւրք, Չէրքէս, Արնավուտ, վէ Էվրոբալը կէօնիւլլիւ ասաքիրինտէն իպարէթ պիր օրտու սէվգ իտիլմէսի իճապ իտէճէք տիր։

Օլ վագըթ, Սուտան խանըննըն նէթիճէսի նէրէտէ գարար գըլաճագը աշիքեար օլապիլիր։

Ֆագաթ պունլարըն տա իճրասը նէ՞ տէրէճէլէրէ գապիլտիր։

Սուտան մէմալիքինի քաամիլէն հազրէթլէրինին հիւքմի Թահթընա վազ իթմէք իչին, մախսուսէն պիր ինկիլիզ եախօտ պիր Օսմանըլը օրտուսու սէվգի, բէք տէ ազէ մուվաֆըգ պիր չէյ կէօրիւնմէյօր։

Օլ ուլու մէմալիքին, Հինտիսթան եօլու իւզէրինտէ պուլունան Գըրմըզը տէնիզ սէվահիլինի, վէ Մըսըրըն հուտուտը մուխլագը ճիվարընտա պուլունան պազը միւհիմ չէհիրլէրինի վէ աչքէրինէ նօգթալարընը մուհաֆազա իթմէք իչին, Գըրմըզը տէնիզ ճիհէթինտէն պիր Անկլօ—Հինտ օրտուսու, վէ Մըսըր ճիհէթինտէն տախի սըրֆ ինկիլիզ ասաքիրի սէվգ օլունմալարը, բէք ազէ եագըն պիր մատտէ տիր. վէ հէման պունա գարարը գաթի տախի վէրիլմիշ կիպի տիր։

Ֆագաթ Թօղրաֆիյաճա, բօլիթիգաճա, Թիճարէթճէ, վէ ճիհէթի սայիրէճէ, ինկիլթէրրա իչին հիչ պիր էհէմմիյէթի պուլունմայան Սուտան իւզէրիլէրինէ, եանի Թօղրուտան Թօղրու պիր իչէճէք սու պիլէ պուլունմայան օլ եապանի վէ վահշի չէօլլէրէ պիր Թէք ասքէր վէ պիր Թէք չիլին ֆէտա իթմէյէ րազը օլաճագ ինկիլիզի նէ՞րէտէն պուլաճագլար տըր։

Պիր Օսմանըլը օրտուսու սէվգի իշիւն տախի այնի եօզըլէր պէյան իտիլէպիլիր։

Ինկիլիզ վէ Օսմանըլը զապըթանըն մայէթինտէ պիր կէօնիւլլիւ օրտուսու սէվգինէ կէլինճէ, պու տախի քիւլլիյէթլի պիր մէսարիֆէ միւհթաճ, վէ Մըսըր խազինէսինին իսէ պունա Թէհամմիւլի պուլունմատըգտան պաշգա, եէնիտէն Թահթը իտարէյէ իտխալ գըլընաճագ չէօլլէր, սարֆ իտիլէճէք գան վէ ալթունըն լուպու պիլէ տէյմէյէճէյինտէն, պու Թասավվուրու տախի տիկէրլէրին մըրասընա եագապիլիրիզ։

Էյ բէք ալէա. օ՛ օլմազ, օ պիրի օլմազ. եա նէ՞ օլաճագ։

Սուտան խանը իլա նիհայէ պազը՞ մը գալաճագ, վէ ինկիլիզ օրտուսը տա արթըգ Մըսըրտան տըշարը չը՞գմայաճագ մը տըր։

Էվվէլա Սուտան խանը նիհայէթ պասթըրըլաճագ, ֆագաթ Մըսըր խանը կիպի պասթըրըլմայաճագ տըր։

Բէզգալիք ինկիլիզ ասաքիրի տախի Մըսըրտան չըգաճագ, ֆագաթ արզու օլունտըզը գատար չաբուգ չըգամայաճագ տըր։

Սուտան չէօլլէրի սարֆ օլունաճագ գանը վէ ալթունա տէյմէտիյինտէն, սախթէ Մէհտինին խանը չիմտիքի հալտէ սիլահլա պասթըրըլմայըպ, եալընըզ անըն մազարրաթը, չէօլլէրին հուտուտը տախիլինտէ մահտուտ պըրագըլմաս իշին, Խարթում կիպի կէրէք Գըրմըզը տէնիզտէն վէ կէրէք Գահիրէտէն հաֆթալար վէ այլար իլէ ուզագ պուլունմայան սաիր միւհիմ մէվգըլար, վէ Սուաքիմ կիպի Գըրմըզը տէնիզ սէվահիլինտէ պուլունան չէհիրլէր վէ ճիվարլարը, գալէգիլը պիր մուհաֆազա Թահթընա ալընտըգտան սօնրա, խիմայիլ բաշանըն Սուտանը քաամիլէն զապթ իթմէք էֆքեարը իլէ մէվգըի իգթիտարլարընտան տիւշիւրմիւշ օլտուղու պիր Թագըմ չէյխլէր վէ գապիլէ բէյլէրի, ինկիլթէրրանըն վէ Մըսըր հիւքիւմէթինին մուավէնէթի մանէվի վէ մուավէնէթի մալիյէլէրի սայէսինտէ, Թէքրարէն եաքի մէվգըլարընտա իպգա գըլընաճագլար, վէ պունլար, սախթէ Մէհտինին հիւքմ ու Թէսիրինի բէյ տէր բէյ գըրըպ մահվ իթմէք իշին, ֆէլլահ օրտուլարընտան չօգ զիյատէ պիր իշ կէօրէճէքլէր տիր. վէ պու սուրէթլէ պիր կիւն սախթէ Մէհտինին սօն սէրկիւզէշթլէրի, մասալ հիւքմինէ կիրէճէք տիր։

Վէ իշթէ սայըզ Սուտան վալիսի ինկիլիզ Կօրտօն բաշա տախի, սըրֆ պու մէմուրիյէթին իճրասը իշին Խարթում մէրքէզինէ կէօնտէրիլմիշ տիր քի, էկէր իւմիտ օլունտուղու կիպի պու մահիր գօմանտան վէ միւրէթթէբ ճանը պաշընտա տախի պիր ֆէլաքէթ կէլմէզ իսէ, աճապա ուզունիյէ նօգթայը նազարը իլէ էն միւնասիպ վէ էն ազըլ ատամ իտիլէն իշպու բօլիթիգանըն մուվաֆֆագըյէթլէ պաշա չըգաճա՞ղընա պէօյիւք իւմիտլէր վար տըր։

Ֆագաթ մաազալլահ մումաիլէյհին պաշընա տախի պիր գազա կէլտիյինտէ, գարարկիր օլան ինկիլիզ բօլիթիգասընըն տիկէր պիր սուրէթլէ պաշա չըգարըլմասը տա միւմքինսիզ սայըլամազ։

Իշթէ պունլարտան իպարէթ տիր Մըսըրըն հալը մազիսի, հալը հազըրը, վէ հալը իսթիգպալինին տէ իհթիմալի։

Ճէնապը Հագգտան Թէմէննի իյլէմէլիյիզ քի, իլէրուտէ Մըսըր հիւքիւմէթինին տօսթլարը պուլունմայա Թախսիս գըլընմըշ օլան չէյխլէր վէ գապիլէ բէյլէրի, պիր ան էվվէլ մուվաֆֆագըյէթլէ քէնտի աթիգ մէվգըլարընա սահիպ օլսունլար, քի պունունլա, Սուտան պէլիյէսի մահվ օլմայա եիւզ Թութարագ, զարուրի Թէքրարէն Մըսըրտա եայըլմայա մէճպուր պուլունմուշ օլան ինկիլիզ օրտուսու հուզուրունտա տախի, Թէքրարէն տիշարը չըգըլաճագ Մըսըր գարուլարը քիւշատ օլունմուշ պուլունաճագ տըր։

—Չէյլի պէնտ։

Մէթնունէն վէ իֆթիխարէն միւշահէտէ իթմէքլիյէ նայիլ օլմուշուզ տըր քի, ինկիլթէրրա բարլամէնթօսու քիւշատընտա գըրալիչա հազրէթլէրի Թարաֆընտան Թագտիմ պույրուլան նութգտա տախի, էվվէլինտէն պէրու պասթ ու պէյան իտիլմէքտէ օլտուղու կիպի, Ինկիլիզ ասաքիրինին Մըսըրտա տուրմայըպ նիհայէթ ավտէթ իտէճէյի Թէքրիր օլունմուշ, վէ եալընըզ Թա Հիքս բաշանըն մազլուպիյէթի վագը օլմազտան պէյան իթմիշ օլտուղումուզ վէճհիլէ, Սուտան ֆէլաքէթլէրինին, ինկիլիզ ասաքիրի ավտէթինի կէճիքտիրմէյէ սէպէպ օլմուշ օլտուգլարը իխթար իտիլմիշ տիր։

ՄԸՍԸՐ ՍՈՒՏԱՆԸ

ՄԸՍԸՐ ՀԻՒՔԻՒՄԷԹԻՆԻՆ ՍՈՒՏԱՆԸ ՖԷԹՀ ԻԹՄԷՍԻ

([illegible])

Լաքին եալընըզ պօյլէ ուզանմագ քիֆայէթ իթմէյիպ, էնինէ տօղրու տա եայըլմագ վէ միւտէվվէր պիր շէքլ ալմագ վէ խալթը իսթիվաիյի կէօլլէր էլէ կէչիրիլմէյի կիպի, Զատ Նամ կէօլէ տախի սահիպ օլմագ լազըմ կէլտիյինտէն, իշթէ պու սօն նէթիճէյէ վասըլ օլմագ իշին իսմայիլ բաշա Տարֆուրը զապթ իթմէյէ գարար վէրտի։ Էն զիյատէ տիգգաթ օլան պու սօն ֆէթհը մէմալիք Թարիխինի պիլմէք բէք զիյատէ ֆայտէլի օլապիլիր, զիրա օ մուհարէպաթտա տախի պուլունան զէվաթըն եազընտա մէշհուտումուզ օլաճագ վուգուաթ Թախի Թախիլ պուլունաճագլարը իհթիմալտէն պաշա տէյիլ տիր։ Զօպէհր Նամընտա զէքի վէ ճէսուր պիր ատամ Տարֆուրըն ճէնուպ ճիհէթինտէ Տարֆէրթիթ իւլքէսինի Թէշքիլ իտէն վէ հէնուզ քէշֆ օլունմամըշ օլան սահրալարտա եէրլէշմիշ ու իգթալ Թահարրիսի զըմնընտա Խարթումտան հարէքէթ իտիւպ, օրալարտա պիր Թէեսիրը ազիմ գազանմըշ, վէ քէնտիսինէ պիր իւլքէ պէյտա իթմէկէ մուվաֆֆագ օլմուշ իտի։ Օ վագըթ էյալաթտա պու չէյ չօգ վուգու պուլուր. պազըն եէնի իւլքէլէր մէյտանա չըգար, պազըն տէ մէվճուտ օլան իւլքէլէր պաթըրըլ կիտէր իտի։ Մումաիլէյհ Զօպէհր բէք նուֆուզլու վէ գույրէթլի պիր ատամ օլտուղունտան, Սուտանըն պիլճումլէ հայվանի վէ պէթիւք ատամլարը կիպի էսիր աղուրիթմասըյլա քէսպը սէրվէթ իթմէքտէ, վէ բէք տէպտէպէլի էօմիւր կէչիրէրէք ատէթա պիր միւլիւք աթա օլունմագտա իտի։ Գաշլարը Մումաիլէյհ Զօպէհր պուլունան եէր Թիճարէթլարըն գուվվէթ ու իգթիտարը 1867 սէնէսինտէ օ գատար պէօյիւք իտի քի, հիւքիւմէթը Մըսըրիյէ վէրկի վէրմէքտէ մուխալէֆէթ իթտիլէր։ Պու էսնատէ Գալալաուլ Մօհամմէտ նամընտա արապ պիր սէրսէրի՝ Խարթում գանտըրըլ, մէրգումուն աշի եանի Թիճարէթլարը իթաաթա կէթիրմէք էն վէ Նիլ նէհրի իլէ Զաթ կէօլի արասընտաքի պիլճիւմլէ Թաճիր Թայֆէսինի պոպութլամայա տահա գօլայ պիր չէյ եօգ տըր տէյու անլաթըրգտա, Խարթում մէրգումըն սէօզիւնէ իթիմատ իտիւպ, օնա բարա, ասքէր վէ Թալիմաթ վէրտի վէ պէօյլէճէ մէրգումը Սուտանա կէօնտէրտի։ Լաքին Զօպէհր՝ անը եարը եօլտա տուրտուրտու, քիւչիւճէք օրտուսունը տա մահվ իթտի, վէ պու մուվաֆֆագըյէթտէն սօնրա մումաիլէյհ եէնի Թիճարէթը մէմլէքէթ պիրինճի հիւքիւմէթի օլտու։ Պունուն իւզէրինէ հիւքիւմէթը Մըսըրիյէ մումաիլէյհ Զօպէհր ալէյհինտէ մուհարէպէ իթմէքտէն սարֆը նազար իտիւպ անը քէնտինէ միւթթէֆիգ իթմէյէ չալըշտը, Զօպէհր էլքէշմիշ օլտուղու Պահր-էլ-Ղազալ աշրաֆը իւզէրինէ Տարֆուր Սուլթանընըն աթէշի Թարաֆընտան վուգու պուլմուշ օլան պիր Թաարրուզըն ինթիգամընը ալմագ նիյէթինտէ պուլունտուղունտան, Մըսըրըն Թէքլիֆաթընը պիլա բէնճէ գապուլ իթտի։ Պաթէհու մումաիլէյհ Զօպէհր՝ Տարֆուրըն ճէնուպ ճիհէթինտէ պուլունան Ռիզաք Աբու Արմալլիմի՝ Թօսթլըղը ճէլպ իտիւպ, Պաքարա Արապլարընըն իւզէրինէ հիւճում իթմէյէ պաշլատը, վէ անլարըն ճէսիմ էսիր սիւրիւլէրինի պաշլըճա Թիճարէթկեահ պուլունան Շէգիա Նամ մէվգիի զապթէ Թասարրուֆընա կէչիրտի։ Զօպէհր՝ 1873 սէնէսինին նիհայէթլէրինտէ Խըլֆա Թարաֆընտան Շէգիա միւտաֆիլէրինէ Թային օլունարագ, արթըգ տօղրուտան տօղրույա Տարֆուր Սուլթանընա Թէհտիտ իթմէքտէ օլտուղունտան, մումաիլէյհ Սուլթան՝ անըն Թէրագգի հիւքիւմէթ ու իգթիտարընտան խէվֆ ու վէսվէսէ իտէրէք պիր սուրէթը ճէսուրանէտէ անըն ալէյհինէ գըյամ իթտի իսէ տէ,

---

ԼԱՆԷԹԼԻ ԳԸՋ

(Մուէլլիֆի) ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐԿ

ԺԲ·

ԺԱՆ ՐԸՆՕՆԸՆ ՔԻՆՑԻ ԳԸՋԸՆՑԱՆ ԻՍԹԻՑՆԻ

(1945 նումէրօտան տէվամ)

Ծապաշ չափագ սէօքաիւգաէ Լիւսիլ եաթաղընտան գալգըբ, հավասա ուչուշան վէ պօզագ տօլուսը եօթէն չայըր գուշըլա պէրապէր կիւնէշին իլք գըյալարընը սէլամլատը։ Մէրգումէ գաուլը՝ չայըրտա իշլէյէն օրագճըլարըն սէսլէրինի իշիթմէքտէ իտի։

Լիւսիլ՝ կէնճլիկինի վէ օ վագըթքի օյնայըշ սըչրայըշլարընը խաթըրընա կէթիրիպ, եիւրէյի գայնատը, վէ խըրսլանմըշ օլան եանագլարընտան աշագը տօղրու կէօզ եաշլարը տէօքիւլտիւ։ Լիւսիլ իշպու հէյէճանը գալպինտէն պիր հազզ տույուպ քէյֆլէնմէքտէ իտի. զիրա մէրգումէ գարըն՝ նիճէ սէնէլէրտէն պէրու հիչ պիր մէսէրրէթ վէ խալիս եիւզիւ կէօրմէմիշ իքէն, աթէշա եէնիտէն հայաթա ատախիլ իթմէքտէ իտի։

Լիւսիլ էվլատընը կէօրէճէքտի, բէտէրինին էօնիւնտէ տիզ չէօքէպիլէճէքտի, պունտան պաշգա նէ՞ իսթէր իտի։

Լաքին եըրթըգ բըրթըգ բուպալարընը, վէ չալը վէ տիքէնլիքտէն չըգմըշ օլան չօլագ պաճագլարընը վէ պօզըլմըշ էօքի գունտուրալարընը կէօրինճէ, պիր նէֆրէթ հըսս իթտի, վէ ութանըլըրագ գըզարարագ, քէնտի քէնտինէ տէտի.

—Օ՞հ, պու հալ իլէ նէ էվլատըմա վէ նէ անլէրին հիչ պիրինէ կէօրինմէյէ ճէսարէթ իտէմէյէճէյիմ։

Լիւսիլ պէօյլէ պիր հալէ սէֆալէթտէ նա՞սըլ եաշամըշ օլտուղունը քէմալը տէհշէթլէ քէնտի քէնտիյէ սօրմուշ իթտի։ Քէմալը մէթանէթլէ Թահամմիւլ իթտիկի օ տէհշէթլի սէֆալէթի օ գատար սէնէտէն պէրու տահա իլք տէֆա հըսս իթմէքտէ իտի։

—Պանա Սէօյյօնըն մաամաղէլի, հանըմ գըզը տէրլէր իտի հէ՞, տէտի քէնտի քէնտինէ մահզուն պիր Թարզտա. չէքտիկիմ պէտպախթըգ աճապա նէթիճէ՞ք մի, արթըգ պունտան աշագը տիւ՞շմէյէճէքմիյիմ. . .

Լաքին Լիւսիլ պիրտէն պիրէ պաշընը սալլայըպ պու գարա գարա տիւշիւնճէլէրի տէֆ իթտիքտէն սօնրա, կէօզլէրինտէ պիր բարլագըգ հասըլ օլտու վէ եիւզի պիր ֆէրահլըգ քէսպ իթտի։

—Ալլահ էվլատըմը սագլամա՛ն, պազըրտա Լիւսիլ, պէն արթըգ լանէթլի գըզ տէյիլիմ։

Պու էսնատէ Ժան Ռընօ Լիւսիլ ույույօր զանն իտէրէք, չիֆթլիյէ գատար կիթմիշ օլմագլա, օրատա ավլուտա պիր աղ կէզինտիքտէն սօնրա պաղչէյէ կիրտի։

Պլանշ մութթատընտան էրքէն ույանըբ գալգարագ, քէնտինէ պիր աղ չէքի տիւզէն վէրմէքտէ իտի։ Պիր տէ օտասընըն բէնճէրէսինտէն պաղչաբայը կէօրինճէ, անիտէ կիւզէլ գօնդրալ սաչլարընը իւզերինէ ալըպ պաղչէյէ կիթտի, Ժան Ռընօնըն էլինտէն Թութմագ իսթէտի վէ հիչ պիր չէյ սէօյլէմէքսիզին չարաքաղըն ալթընա կէօթիւրտիւ։

Օրայա կիթտիքտէն սօնրա Պլանշ Թաթլը պիր սէսլէ Ժան Ռընօյա տէտի.

—Սապահը չէրիֆին խայր օլսուն, պապա՛ճըղըմ։ Պուրատա քիմսէ պիզի կէօրմէզ. գուճագլա պէնի, գուճագլա գըզընը։

Պունը տէյէրէք Պլանշ՝ իւթթիֆարըն պօյնունա սարըլտը։

Ժան Ռընօ տա քէմալը մուհապպէթլէ մէրգումէյի սարըլարագ, անըն տէ պիր չօգ պուսէ իթտի։

—Սէնի նէ՞ գատար սէվէրիմ, օ՜հ նէ՛ պախթիյարըմ, տիյօր իտի գըզ պէք ալչագ պիր սէսլէ իլէ։

Ժան Ռընօ՝ րիգգաթ ու Թէէսսիւրինտէն նաշի պիր ճէվապ վէրէմէյիպ, եինէ քէմալը շէվգ ու խանճիլէ մէրգումէյի սարըլտը։ Թարիֆի նագապիլ պիր լէզզէթ ու մուհապպէթլէ մէչհուլ օլան կէօզլէրիյէ գըզ վիրա պապասընըն կէօզլէրինի արայըպ, անըն եիւզինէ պագմագտան հիչ տօյմայօր իտի։ Պիրտէն վէ եանագլարընը էօբիւն տէյու սամիմա անըն աղուշլարընա տօղրու կէօթիւրմէքտէ իտի։ Օ՛հ, նէ՛ քէյֆ, նէ՛ հայրէթ։

Պիր աղ սօնրա Պլանշ քէլամէ աղազ իտուպ տէտի.

—Իշթէ պու եէշիլ չարտագըն ալթընտա Ֆրանսուա Բարիզէլ պէն սէնին գըզըն օլտուղումու պանա խապէր վէրտի. օ արա պանա էօյլէ կէլտի քի եօլէճէյիմ. քէնտիմտէն կիտիյօրտում արատա տիւշտիւմ գալտըմ. . . Ա՛հ, հիչ ֆիքրիմտէն կէչմէյօր իտի քի, պու կիւն սէն պէնի գուճագլայըպ սէվէճէքսին։

«Տիւն կէճէ հիչ ույումատըմ, պիւթիւն կէճէ սէնինլէ իտիմ։

—Նէրէտէ՞ մի։

—Էվվէլա, մուհաքքէմէնի օգույօր իտիմ. իւչ տէֆա իւսթ իւսթէ օգուտըմ, չիմտի էզպէրիմտէ պիլիրիմ։ Էօքի կազէթալար կէօզ եաշլարըմլա ըսլանմըշլար տըր։ Ա՛հ, պապաճըղըմ, նէ՛ կիւզէլ, նէ՛ պէօյիւք պիր չէյ եափմըշսըն։ Պաշգալարը հէր նէ իսթէրլէրսէ Ժան Ռընօ իշին սէօյլէսինլէր. գըզըն՝ սէնին կիպի պիր բէտէրի օլտուղունա իֆթիխար իտէր։

—Էլմաս գըզըմ, սէվկիլիւ չօճուղըմ։

—Պէն սէնի օ գատար չօգ սէվէճէյիմ քի, չէքտիյին ճէֆալարը Թէքմիլ ունուտաճագսըն։

—Սէն պէնիմ գըզըմըն տէյիլ հանկի կիւն խապէր ալտըմ իսէ, օ կիւնի Թէքմիլ ճէֆալարըմը ունութտում։ Ալլահ պանա զանի զանի միւքէաֆաթ իթթի, պանա պունտան զիյատէ պիր շէյ եարատամազ իտի։ Զանն իթմէմ քի պէնիմ սաատէթիմէ պէնզէր պիր սաատէթ տահա պուլունսուն։

—Պէն տէ քէնտի քէնտիմէ պէօյլէ սէօյլէյօրըմ, պանա էօյլէ կէլիյօր քի, պէն բէք պախթիյար վէ մէսուտըմ. . . Ա՛հ, նէ՛ ալա շէյ տիր սէվմէք վէ սէվիլմէք։

—Էկէր Ճէնապը Հագգ՝ սաատէթի քէնտի մէլայիքլէրինէ տա տէվիր իտէճէք օլսա, արթըգ քիմէ՞ սաատէթ վէրիր։

—Սէն էյի ատամ իտին, լաքին պէտպախթ օլտուն։

—Պլանշ, սէվկիլիւ գըզճըղըմ, արթըգ կէչմիշտէն պահս իթմէյէլիմ, խաթըրլատըլը Թիւշիւնմէյէլիմ. սէն սէվինճէ օլուրսան պէն տէ սէվինիրիմ. սէնի պախթիյար վէ կիւլէր եիւզլիւ կէօրմէքտէն պաշգա նէ՞ իսթէրիմ։ Պէնիմ արթըգ քէնտիմի տիւշիւնէճէք պիր չէյիմ եօգ տըր։

—Էվվէլա, պու խըրսըզլըղը պէն եապաճաղըմ, սէնի պէն տիւշիւնէճէյիմ, տէտի գըզ Թաթլը պիր կիւլիւմսէյիշլէ։

(Տէվամ)

իւք մուհարէպէտէ միւմքէհի վէ բէրիշան օլտու ։ Զօպէհը՝ պու մուզաֆֆէրիյէթտէն պիր խիզէ ֆատէ, անիտէ Տարֆուրա կիրտի. Տարֆուր Սուլթանը Զիպահմի իսէ բայիթախթընը գուրթարմայա հէնոզ իմքեա իւսէրէք, գուվվէթինի էլ-Ֆաշէրտէն իւչ կիւնլիւք մէսաֆէտէ վագը Մատաշիտէ թօբլամը իսէ տէ, պու մուգավէմէթի տէ պիր չէյէ եարամատը ։ Զօպէհը եինէ ղալէպէ չալըպ, մումաիլէյհ Սուլթանը տա գաթլ իթտիքտէն սօնրա, տաղըտա Բօրգա նամ մահալէ կիտիպ ալա պիր մէվգիի ասքէրի պուլարագ օրատա եէրլէշտի ։

(Տէվ.-ի)

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

—

ԽԻՒԼԱՍԱԻ ԱՀՎԱԼԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

1883—84

Շումնու մուխպիրիմիզտէն 23 յունւվար թարիխլի ալտըղըմըզ մէգալէնին տիւնքի նիւսխէտէն տէվամը ·

Լիպէրալլարա կէլինճէ, հասըլ օլան իթիլաֆ՝ պունլարըն իքիյէ թագսիմ օլմալարընա սէպէպ օլմուշ տըր ։

Գօնսէրվաթէօրլէր՝ Գանունը էսասիյի թէքրար էլէ ալմամագ միւմքին օլամայաճաղընա իգնա օլմուշլար իտի ։

Պունուն կիպի լիպէրալլար տախի Գանունը էսասինին պազը ֆըգրալարընըն թասհիհինէ մուվաֆագաթ կէօսթէրմէտիքճէ, պու հալին տահա ուզուն միւտտէթ տէվամ իտէճէկինէ իգնա օլմուշլար իտի ։ Իմտի իքի թարաֆ տա իւթիլէրէք եախօտ իւթէմէյէրէք էյիլմէյէ մէճպուր օլտուլար ։

Մ. Զանգօվ՝ սօն կիւնէ գատար քէնտի էֆքեարը չէտիտէսինի մուհաֆազա իթմիշ վէ խաթթը հարէքէթինտէն չըգմամըշ իքէն, Գանունը էսասինին պազը ֆըգրալարընըն թատիլինէ մէյլ իտիւպ ուզլաշմայա կիրիշմէսի, վէ աճվալէ մուվաֆըգ կէօրիւնէն պազը իճրաաթ վէ թէպէտտիւլաթըն թաստիգինտէ թէրէտտիւտ իթմէմէսի՝ քէնտիսինճէ եա ղայէթ էյիյէ վէ չարէսիզ կէօրիւնմիւշ, վէ եախօտ քէնտի էֆքեարը չէտիտէսինի միւթէտիլլէշտիրիփ սուլհա կիրիշմէսի՝ կիպի վէ միւհիմմ պիր սէպէպ իչիւն օլմուշ օլապիլիր, քի պու խուսուսա պիզէ վէ էհալիյէ վէ հաթթա քէնտի թարաֆտարանընա տախի նամալիւմ գալմըշ տըր ։

Եէքտիկէրինէ միւլայիմ վէ ղարիպ օլան պու հալլէր՝ լիպէրալ ֆըրգասընըն քէնտի իչինտէ իքիյէ թագսիմ օլունմասընա սէպէպ օլմուշ տըր ։ Այրըլան իքինճի ֆըրգա իսէ ասլա ուզլաշմայը գապուլ իթմէյիփ, Գանունը էսասինին հիչ պիր նօգթասընըն թէպտիլ օլունմամասը վէ օնուն աճքեամընտան տիշարը հիչ պիր կէօնա իճրաաթ վէ թէչէպպիւսաթ գապուլ իտիլմէմէսի թարաֆընտա պուլունմուշ տըր ։

Իփրաթ սէրպէսթիյէթ թարաֆտարլարը թէսմիյէ օլունան պու ֆըրգա՝ Զանգօվ ալէյհինտէ տախի օլ տէրէճէ չիտտէթ ու ղազապա կէլմիշ տիր քի, մումաիլէյհին պաշընա եաղտըրմատըգ թաշ պըրագըլմագտան պաշգա «Զանգօվ վաթան խայինի տիր» տիմէյէ տախի ասլա չէքինմէմիշլէր ։ Հաքէթալար վասէթասը իլէ եուզինէ թիւքիւրիւք եաղտըրըլըր, բէսմինի բարչալայըպ սօգագլարա աթըլըր վէ պունլար կիպի տահա պիր չօգ հագարէթէ պուլունուլար ։

Պու ֆըրգանըն իտտաասը մուվաֆըգ մասլահա՞թ մը տըր, վէ Մ. Զանգօվ՝ ալէյհինէ օլ տէրէճէ իթհամաթա պուլունմասընտա հագգը՞ մը տըր ։

Իչին էսասընը էլէ ալըրըմըզտա չախսիյէթէ օլան հաքարէթտէն պաշգա հագգըրըզ պիր նօգթա կէօրէմէյիզ, անճագ իչին թէֆէրրուաթընա կիրիշմիրիզտէ, Մ. Զանգօվըն ուզլաշմա թարիգինի բէգ տէ հագըգ կէօրէմէյիզ, վէ քէնտի ալէյհինտէ վագը օլան հուճումլարը՝ մուվաֆըգը քէմալէթ ատտ իտէմէյիզ ։

Ֆըրգայի մէզգիւրէ թարաֆընտան Մ. Զանգօվա չէօյլէ տէնմէքտէ իտի.

«Պուլկար միլլէթինին կէնճ գըզըն, օգուլուշ թագըմը վէ պէօյլէ պիր էբտէրիյէթի, սիզին լէհինիզտէ վէ սիզին իլէ պիրլիքտէ պուլունմուշ օլտուղու հալտէ, հէր նէ տէ օլսա, սիզ քէնտի մէսլէքինիզի ասլա թէպտիլ իթմէյէրէք, սօնունա գատար տայանըպ տուրմալըյըտընըզ» ·

Մ. Զանգօվ տախի՝ չու վէճհ իլէ իթտրիվ չէվապ իթմիշ իտի ·

«Վաթանըմ իչին էֆքեար ու իթիգատըմ՝ հէր նասըլ քի պիլիրսէնիզ եինէ օ տըր, ֆագաթ պու միւչէվվէշ հալին ուզուն միւտտէթ տէվամընտան վաթանըմըզ իչին մազարրաթը քիւլլի կէօրիւնմէքտէ տիր. տահա ուզուն միւտտէթ թէհամմիւլ իթտիրմիզտէ, քէնտի էլիմիզլէ քէնտի խարապիյէթիմիզի հազըրլայաճաղըզ ։ Պունուն էօնիւնէ ալմագ հէր սահիհ վաթանբէրվէրին վազիֆէսի տիր ։ Իթիլաֆ հասըլ իթմէմիզէ, պու կիւն պիր չէյ ֆէտա իտիյօրըզ, լաքին վաթանըմըզըն մէնաֆիի ումումիյէսինէ չօգ չէյ գազանմագտա օլտուղումուզտան, պախուսուս եարընքի կիւն, պիզիմ մէսլէքիմիզին թէմամիի իճրասընա մուին օլաճագ տըր»։

Պու իյզահաթլար պէյհուտէ օլմուշ տըր, չիւնքի իքի թարաֆ Լիպէրալլար տա պիրիպիրլէրինի գանտըրըպ թէսքին իտէմէմիշլէր տիր ։

Մ. Զանգօվ՝ քէնտիսինէ գարշը չըգան պու իթիրազլար իլէ ուղրաշարագ, հէմիյէթլի իլէ պէրապէր գապուլ իթտիյի իթիլաֆըն հիւքմինի իճրա իտէպիլմիշ տիր։

Մէճլիսը մէպուսանտա, միւթէրիզլէր թարաֆընտան խայլիճէ միւշքիլաթ չըգարըլմըշ իսէ տէ, ֆագաթ Մ. Զանգօվ՝ պաշլատըղը իշի էօյլէ բէգ չաբուգ թէրգ իտէր սօյլունտան օլմաղըղընտան, Գանունը էսասիտէն թատիլի լազըմ կէլէն ֆըգրալարըն թաստիգինէ մուվաֆֆագ օլմուշ տըր։

Պունա մուգապիլ բրէնս Ալէքսանտր, տահա իւչ սէնէ իչին մէէզունիյէթի օլան վէ քէճալէթ հուգուգընը պիլա չարթ թէրք իթտի քի, պունու հուգուգը 1881 սէնէսինտէ Զիչթօվտա, քիւշատ օլունան մէճլիսը ֆէվգէլատէտէ ալըգ իթմիշ իտի ։

(Տէվ.-ի)

ՄԷՔԹՈՒՊ

Մեծ. Տէր Խմբագիր,

Ցետագայ գրութիւնը՝ առ Ազգ. Երեսփ. Ժողովոյ Ատենապետն ուղղած դիտողագրոյս մի պատճէնն է, զոր արժան կ'համարիմ Ձեզ ևս հաղորդել, Ձեր ազգօգուտ թերթին մօտակայ թուոց միոյն մէջ հրատարակելնիդ խնդրելով։

Մնամ անկեղծ յարգանօք

Նէկ. Մ. Թէ…

2 փետր. 1884

Խասգիւղ

Մեծաշուք Ատենապետ էֆէնտի Ազգ. Երեսփ. Ժողովոյ,

Անցեալ շաբթու Ձեր ստորագրութեամբ երկտող ազդ մը տեսնուեցաւ ազգ. լրագրաց մէջ հրատարակեալ, որով կ'ծանուցանէիք թէ Ազգ. Ժողովոյ նիստը՝ որ Յունվ. 27ին տեղի ունենալ որոշուած էր, ինչ ինչ կարեւոր պատճառներով հարկ եղած էր յետաձգել յաջորդ շաբթուան, այն է փետր. 3ին։

Երէկ ալ Մայր-Դիւանի բ. Ատենադպիր Թնկրեան էֆ.ի կողմանէ ազգ. լրագրաց մէջ երկրորդ պաշտօնագիր մը կ'տեսնուի հրատարակեալ, ծանուցանող թէ՝ Ազգ. Ժողովոյ յառաջիկայ նիստը փետր. 3ին չ'կարենալ գումարուելէն զատ՝ (ներեւ փետր. 10ին ալ չ'կարենալ տեղի ունենալ, անոր համար որ՝ մի քանի ազգ. կարեւոր խնդրոց կարգադրութեան մասին՝ Քաղ. Ժողովոյ և Նախաքննիչ դիւանաց ժողովին միջեւ գտուած կատարեալ համաձայնութիւն մը չէ կրցեր գոյանալ։

Մեծաշուք Տէր,

Ամեն կարգադրութիւն և համաձայնութիւն ազգ. կարեւոր խնդրոց մասին յարգելի և փափաքելի են մեզ համար, իսկ ամէն բանէ աւելի՝ մեր ազգ. օրէնքն, օրինաց տրամադրութիւնքը և ի գոյանէ բղխեալ օրինաւոր որոշումներն ու կարգադրութիւնք պէտք են յարգելի նըկատուիլ։

Այս երկրորդ անգամն է Ներկայ շրջանին մէջ որ Երեսփ. Ժողովոյ՝ իւր յաջորդ նիստի օրը սահմանելու մասին ըրած որոշումը չ'յարգուիր զանազան պատճառանօք, մանաւանդ այս վերջինը, որոյ յետաձգման համար ցոյց տրուած պատճառը՝ բնաւ իսկական և օրինական պատճառը չէ։ Նախ՝ Ազգ. Ժողովոյ Նիստերուն՝ որոշեալ ժամանակէն յետաձգումը յայնժամ միայն արդարանալի է՝ երբ գումարման դէմ՝ ազգ. իշխանութեան կամքէն անկախ և կամ իւր կարողութենէն բարձր արգելիչ պարագայ մը պատահի, մինչդեռ այս Ներկայ յետաձգումը սոսկ քմահաճութեան արդիւնք լինելէն զատ ուրիշ իրական պատճառ չունի։

Երկրորդ՝ Քաղ. Ժողովը իւր յարուցած տագնապալի խնդրոյն կամ խնդրոց նկատմամբ գուցէ չը կարենայ տակաւին բաւական երկար ժամանակ համաձայնութիւն մը գոյացնել —եթէ այնպէս կամենայ—, բայց յայսմանէ՝ բնաւ չկրնար հետեւիլ որ Ազգ. Ժողովը ևս մինչև այդ համաձայնութեան թուականը պարտաւոր լինի գադարած պահել իւր նիստերն։

Զի Ազգ. Ժողովը ո՛չ թէ սոսկապէս Ազգ. Վարչութեան բերած այդ ծանր խնդրոյն վրայ արտաքոյ կարգի գումարման հրաւիրուած նիստ մը կազմած էր, որպէս զի սպասուի այդ խնդրոյն նախնական համաձայնութեանն սպասել, այլ Ընդհ. Ժողովն իւր սովորական Ներկայ բազման Շրջանի նիստերը կը կատարէր իւր յատուկ Օրակարգի խնդիրներովը, այն ինչ վերջին Նստին մէջ Քաղ. Ժողովը յանկնկալս տագնապալից խնդրոյ փորձագունտ մը նետեց Ազգ. Ժողովոյ առաջը, որով և ընդունայն տեղն Ժողովոյ և Ժողովրդեան մէջ տարապարտ յուզմունք մը ծագելուն առիթ տուած եղաւ։ Այժմ թէ Քաղ. Ժողովը իւր այդ յարուցած խնդրոյն վրայ կանխաւ համաձայնութեան մը պէտքն զգացեր է, թողունք որ այդ համաձայնութեան պէտքը՝ խնդիրն Ազգ. Ժողովոյ ատեան հանելէն առաջ զգացած և ըստ այնմ հարկ եղածը կարգադրած լինելու էր, և ոչ թէ այսպէս խնդրոյն հետեւանաց առջեւը յանկարծակիի գայր, բայց և այնու հանդերձ՝ Երեսփ. Ժողովը երբէք պարտաւոր չէ սպասելու և իւր նիստերը դադրեցնելու մինչեւ որ այդ ըղձացեալ համաձայնութիւնը գոյանայ։

Երրորդ՝ Քաղ. Ժողովոյ յարուցած խնդիրը Ազգ. Ժողովոյ համար տակաւին սոսկ միջադէպ մ՚է և դեռ Ժողովոյն օրակարգը անցած խնդիր մը չէ, ուստի այդ խնդրոյն համար հարկ տեսնուած համաձայնութեան պէտքը բնաւ արգելիչ պատճառ մը չէ Երեսփ. Ժողովոյ սովորական նիստերն իւր որոշած աւուրց մէջ կատարելուն դէմ, յորս տակաւին բաւական կարեւոր ուրիշ խնդիրներ ունի, որք իւր օրակարգին մէջ կըրեւին անմիջական նկատողութեան առնուելու արժանի, և որոց մէջ ամենէն կարեւորագոյն տեղը կը բռնէ հեգր. սնտուկի ելմտացոյցի տեղեկագրին խնդիրը, զոր Ժողովն ուսումնասիրելու համար յաջորդ նստին թողուց, և այժմ այդ յաջորդ նիստն ալ կ'տեսնուի որ Ժողովոյն Օրակարգէն դուրս գտնուած տարադէպ խնդրոյ մը համաձայնութենէն առկախել տալ կուզուի, հակառակ Ազգ. Ժողովոյ որոշման, որով մեռւէր երյաջորդ նիստը կատարել յունվ. 27ին, որոշում մը՝ զոր ունայն պատճառներով անգործադրելի պահել կամ աւելի ճիշդ բառովն անսելու համար՝ պարզապէս չը յարգել կ'փորձուի։

Չորրորդ՝ Ազգ. Ժողովը գուցէ յօժարէր փոքր ինչ հանդուրժել իւր նիստերուն յետաձգմանը՝ եթէ զայդ յետաձգումը հարկ և արժան տեսնող Ատենապետաց կամ Նախաքննիչ դիւանաց այժմու Համագումար Ժողովն՝ օրինաւորապէս կազմուած լինելու հանգամանք մը կրէր առաջի Ընդհ. Ժողովոյ, մինչդեռ այդ դիւանաց Համագումարն այդ պաշտօնով օրինաւորութիւնն ալ չունի, զի այդ օրինաւոր հանգամանքն ունենալու համար, հարկ է (յօդ. 13 կանոն. Ազգ. Ժողովոյ) որ այդ Համագումարին պէտքը Ազգ. Ժողովը որոշէ և յանձնէ իւր Մայր դիւանին, և քանզի Ազգ. Ժողովն ո՛չ այդպիսի պէտք մ'զգացած և ո՛չ ալ այդպիսի որոշում մ'ըրած է, հետեւաբար Ներկայ Համագումարն ալ Ժողովոյ որոշումէն ու կամքէն դուրս կազմուած քմահաճ Համագումար մը նկատելի է ըստ օրէնի, զի Ազգ. օրինաց մէջ չկայ այնպիսի կէտ մը կամ տրամադրութիւն մը՝ որ իրաւունք տուած լինի Մայր դիւանին կամ իւր Ատենապետին և կամ Ազգ. Վարչութեան՝ ուզած ատենները Ատենապետաց կամ Դիւանաց Համագումար Ժողով կարենալ կազմելու, այլ Ազգ. Ժողովը միայն իրաւունք ունի որոշելու Համագումար դիւանի մը պէտքը և ո՛չ այլ ոք. չկայ կէտ մը կամ յօդուած մը որ իրաւունք տայ Մայր դիւանին, իւր Ատենապետին կամ Ազգ. Վարչութեան՝ Ազգ. Ժողովոյն իւր կանոնաւոր նստերու գումարման օրերն սահմանող որոշումներն ըստ քմաց փոփոխելու կամ յետաձգելու, զի Ընդհ. Ժողովը միայն իրաւունք ունի իւր նիստերու օրը որոշելու և ո՛չ այլ ոք։

Բոլոր այսպարագայներն, որք սիրելի է ինձ հաւատալ թէ ոչ դիտմամբ՝ այլ անուշադրութեամբ պատահած են, պատասխանատուութեան կենթարկեն գիւրեանց հեղինակներն Ազգ. Ժողովոյ առաջը՝ թէ վաղ ընդ փոյթ չդարմանուին այդ անուշադրութիւնքն։

Սոյն օրինական դիտողութիւնքըս Ներկայելով Ձեզ և Ձեր Նախագահութեամբն գումարելի Համագումար դիւանին պատուարժան անդամոց ուշադրութեանը, կ'զգուշացնեմ թէ՝

Ա.— Ազգ. Ժողովը մի շաբաթէն նիստ՝ընել որոշած է, հարկ է որ այդ որոշումն յարգուի։

Բ.— Քաղ. Ժողովոյ՝ կանխաւ համաձայնութիւն մը գոյացնելու մասին զգացած հարկը օրինական պատճառ մը չէ Ազգ. Ժողովոյ նիստերուն յետաձգմանը։

Գ.— Ազգ. Ժողովը իւր նկատողութեան առնելիք ուրիշ կարեւորագոյն և անմիջական Օրակարգի խնդիրներ ունի առաջը, որովք պիտի զբաղի, թողլով Քաղ. Ժողովոյ որ իւր յարուցած միջադէպին վրայ որ ատեն որ գաղափար կամ համաձայնութիւն մը գոյացնէ՝ այն ատեն միայն բերէ զայն Ազգ. Ժողովոյ։

Դ.— Ազգ. Ժողովն Ներկայ Համագումար դիւանաց կազմութիւնըն ալ, որոշումն ալ իրաւունք ունի ըստ օրէնի իբրեւ չեղեալ նկատելու, քանի որ այդ Համագումարին պէտքն ու կազմութիւնը ո՛չ զգացուած և ոչ որոշուած է Ազգ. Երեսփ. Ժողովոյ կողմէն։

Յուսալով որ, Ատենապետ էֆ. իմ սոյն դիտողութեանցս անկեղծութիւնն ու օրինաւորութիւնը ճանաչելով, Դուք և Դիւանաց Համագումարն կ'հաճիք համոզմամբ յետս առնուլ երեկի հրատարակեալ պաշտօնագիրն, և կը փութայք Ձեր կողմանէ անցեալ շաբթու հրատարակեալ երկտող գրոյն խոստմանը հաւատարիմ գտնուելով՝ յարգել միանգամայն օրինաւորութիւնն և Ազգ. Երեսփ. Ժողովոյ որոշումը։

Մնամ ամենախորին մեծարանօք

Ազգ. Երեսփոխան

Նէկ. Մ. Թէ…

1 փետր. 1884

Խասգիւղ

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Էվվէլքի ագշամ Ալէմանիա սէֆիրի Մ. Ռատօվից վէ Մատամասը թարաֆընտան սէֆարէթխանէտէ ղայէթ միւքէմմէլ պիր պալօ վէրիլիփ, պունտա հէման քեաֆֆէի սէֆիրլէր մատամլարը իլէ հազըր պուլունտուգլարը կիպի, մէմուրինը քիրամ հազարաթընտան տախի պազը զէվաթ վէ չէհրիմից միւթէհայէրան ֆամիլեալարընտան պիր խայլը քէսան հազըր պուլունմուշլար տըր ։

—

Ճէզաիրտէ Պաթնա նամ մահալտէ Ճէզաիրլի Սպահի ասքէրի իլէ ալճը ասքէրի պէյնինտէ ախիրէն գանլը պիր արպէտա զուհուրա կէլմիշ տիր ։ Իշպու արպէտայա 100 քիշի իշթիրաք իտիւպ, թարաֆէյնտէն թիւֆէնք աթէշի իճրա օլունմուշ, վէ 3 քիշի թէլէֆ օլուպ, պիր խայլը տախի մէճրուհ վուգու պուլմուշ տըր ։ Հիւքիւմէթը մահալլիյէ մահալը մէզքիւր ասաքիրը մուհաֆըզասընը սիլահ պաշընա ճէլպ իտէրէք ասայիշի իատէյէ մուվաֆֆագ օլմուշ տըր ։

—

Վէրկի Եմանէթի մուհասէպէսինճէ էօնիւմիզտէքի մարտտան իթիպարէն իսլահաթ իճրա օլունաճաղընը Թ. Հաքիգաթ եազըյօր։

—

Պէլկրատտան խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, պիր գաչ պաթարեա օվա թօբու վէ պիր գաչ պաթարեա տա տաղ թօբու միւպայէա իթմէք իւզրէ, Ժէնէրալ Նիգօլից իլէ տիկէր աէօրթ Սըրպ իւմէրաի ասքէրիյէսինտէն իպարէթ պիր գօմիսիօն եագընտա Ալէմանիա, Ֆրանսա վէ Պէլճիգաեա կիտէճէքմիշ ։

—

Զօլու գրալը Սէթխվայօնըն ֆիւճճէթէն վէֆաթ իթտիկինի միւպէյյին ինկիլթէրրա խարիճիյէ նազըրը Լօրտ Կրանվիլէ պիր թէլէկրաֆ վիրըլմիշ տիր ։

—

Պաղտատ վալիսի Թագաէտտին բաշա Թարաֆընտան Տախիլիյէ Նազըրընա եազըլան պիր մէքթուպ՝ Պասրա մութասարըֆը Եահեա էֆէնտինին սանճագ տախիլինտէ իատէի ասայիշ ու էմնիյէթ իտէմէտիկինէ տաիր Մունբէօյին եազըըը պիր հավատիսի թէգրիպ իլէ, էֆէնտիի մումաիլէյհին Պասրա սանճաղընտա «Թավարիֆ» նամընտա միւթէշէքքիլ պիր չօգ խաֆիֆ չիրքէթլէր մէյտանա չըգարարագ հայտուտլուղու մէն իթտիկինի պէեան իթմիշ տիր ։ Պու չիրքէթլէր՝ սուրէթը խաֆիյէտէ պիր չօգ ճինայէթլէր իճրա իտէրէք, էհալիյէ մուճիպը տէհշէթ օլմագտա իմիշլէր ։

Մէքթուպը մէզքիւրըն պէյանընա կէօրէ, Պասրանըն մէվգիի ճօղրաֆիսի սէպէպիլէ հէր կիւն իրանտան, Պէլուճիսթանտան վէ Հինտիսթանտան միւթէատիտ գուրսանլար կէլիփ սարգընթըլըգ վէրէպիլիրլէր իսէ տէ, պու սըրատա մէզքիւր սանճագտա ասայիշ պէրքէմալ պուլունմագտա օլուպ, մահալլի Գաթօլիք քիլիսէսինտէ վուգու պուլան սըրգաթա կէլինճէ, պու սըրգաթ տա քիլիսէնին մուհաֆըզլարը թարաֆընտան իճրա օլունտուղը թահգիգաթը վագըատէն անլաշըլմըշ տըր ։

—

Պիլճիւմլէ խըրմէթքեարան իլէ պազը էսնաֆ չըրագլարընտան եէտիլէրինտէ էսնաֆ թէգաէտլէրի օլմայանլարա 23էր ղըրշ իւճրէթ մուգապիլինտէ պիր թէզքէրէ իթասը խըրմէթքեարան ճէմիյէթինճէ գարարկիր օլմուշ, վէ քէնտիլէրինէ թէզքէրէ վէրիլմէսի լազըմ կէլէնլէրին մըգտարընը թէտգիգ իթմէք իւզրէ ճէմիյէթը մէզքիւրէ թարաֆընտան պու քէրրէ գօլ գօլ մէմուրլար կէզտիրիլմէքտէ օլտուղը խապէր ալընմըշ տըր ։ (Թ. Հաքիգ.)

—

Կէչէնլէրտէ նամիզաճ օլտուղընը եազտըղըմըզ Վէրկի Եմինի Ալի Ֆուատ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի՝ պու քէրրէ քէսպը աֆիյէթ իտէրէք, մահալը մէմուրիյէթինէ տէվամէ պաշլամըշ տըր ։

—

Իշթիթիյէ կէօրէ, Էվգաֆը Հիւմայուն Նէզարէթի խարէճինտէ պուլունան պիճիւմլէ մէզթէպլէրին վարիտաթը 1300 սէնէսի մարթընտան իթիպարէն Մէարիֆ Նէզարէթինէ իթա օլունմասը թէնսիպ օլունարագ, լէտէլ արզ օլ պապտէ իրատէի Սէնիյէ սատըր իթմիշ տիր ։

—

Տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ Իրան տէվլէթի պէյնինտէ պիր բօսթա մուգավէլէնամէսի ագտ օլունտըղընը եազմըշ իտիք ։ 5 սէնէ իչիւն մէրի օլաճագ օլան մէզքիւր մուգավէլէնամէ՝ պու կիւն Իրան սէֆիրի Մօհսին խան վէ Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ Նազըրը Իզզէթ էֆէնտի հազրէթլէրի թարաֆընտան իմզա իտիլէճէք տիր։ Միւտտէթը մէզքիւրէնին ինգըզասընտան 6 մահ էվվէլ մուգավէլէնամէնին ֆէսխի օլունտըղը թէպլիղ ու իխպար օլունմայաճագ օլուր իսէ, 5 սէնէ իչին տահա մէրի վէ միւթէպէր գալաճաղը մուգավէլէնամէի մէզքիւրըն ճիւմլէի չէրաիթինտէն իմիշ ։

—

Ալաֆր. փետրվար 5 թարիխլի իլէ Լօնտրա կազէթալարընտա նէշր օլունան պիր Աժանս Բէյ-Բէյ թէլէկրաֆընա կէօրէ, Պապը Ալի 1878 սէնէսի յունիսին 4իւ թարիխլի մուգավէլէնամէ չէյլինին 4ինճի մատտէսի աճքեամընճա Տէվլէթը Օսմանիյէյէ այիտ օլան Գըպըըզ թուզ մատէնլէրինին իտարէսի հագգընը թալէպ իթմիշ, վէ Ինկիլթէրրա խարիճիյէ Նէզարէթի մէզքիւր մատէնլէրին հագգը իտարէսի Ինկիլթէրրայա աիտ օլտուղընը իտտաա իլէ, իշպու թալէպի իճրա իթմէքտէն իմթինա էյլէմիշ իսէ տէ, սէնէվի տէվլէթը Օսմանիյէյէ 4 միլեօն ղըրշ թուզ իթասընը թէքլիֆ իթմիշ, վէ ճանիպը Պապը Ալիտէն իշպու թէքլիֆ գապուլ օլունմամըշ տըր ։

Իշպու թէլէկրաֆտա Գըպըըզտաքի էմվալը Հիւմայուն մէսէլէսինին հէնիւզ մէվգըի թէզէքքիւրտէ օլտուղը, վէ պու պապտէ պիր սուրէթը թէսվիյէ ագտը գարիպ կէօրիւնմէտիկի իլավէթէն թիգքեար իտիլմիշ տիր ։

—

Քէմէր Պուրկազտա պիր չիֆթլիքտէ գօրունճըլըգ իտէն Սէլիմ նամընտա պիր Արնաւուտ՝ պիրատէրի Ալի թարաֆընտան թիւֆէնքլէ գաթլ իտիլմիշ տիր։ Գաթիլը մէրգումը տէրհալ թարաֆը զապըթատան տէրտէսթ օլունմուշ տըր ։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՈՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 15 Փեպրվար

Ինկիլ. էսհամը, Ինկ. Լիր.	101-5/8
Օսմ. էսհամը ալըլտը	08-1/2
» » գարանտը	08-5/8
Խաթիգրաք 65	11-
» 69	09-7/8
» 71	67-1/2
» 72	16-1/2
» 73	08-5/8
Օսմանլը Պանգասը	15-5/8
Ռուսիա խաթիգրաքը	86-
Մըսըր տույ.մուխթա հըսէ	67-1/4
» խմթխյապը	90-7/8
Տայիրա Սանիէ (Մըսըր)	66-5/8
Ռօչիլտ խաթիգրաքը (Մըսըր)	88-
Մաճարիսթ. էսհամը 1877	101-1/2
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-462

Բարիզ 15 Փեպրվար

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	76-10
» » % 5	105-52 1/2
Օսմ. էսհամը ալըլտը	08-62 1/2
» » գարանտը	08-62 1/2
Խաթիգրաք 65 Ֆր.	55-
» 69	49-
» 73	44-
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	42-
Օսմ. Պանգասը	645-
Գրէտի Լիօնէ	550-
Գրէտի Ֆօնսիէ	1225-
Լիօն ագսիօնը	1232-50
Սուէյիշ ագսիօնը	2030-
Ռուսիա 5 % 1877	93-3/8
Իթալիա էսհամը	91-85
Մըսըր Ֆօնտ. մուխթա հըսէ	338-75
Մաճարիսթան էսհամը	102-
Խուսան 6 % 1879	412-50
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-25

Վիէննա 15 Փեպրվար

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	121-55
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	20-10

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ումումիէ ազը. գար.	09-24
Պու սապահ ալըլտը	09-24
Մըսըր մուխթահըսէ. գար.	74-30
Պու սապահ ալըլտը	74-32 1/2
Խաթիգր. 65 (մուկթօն)	60-
» 65	57-
» 69 (բինար)	49-50
» 72 (Պօն տիւ թրէ.)	17-
» 73	43-50
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	42-50
Ագչէ Փույիլի	8-
Ռէջօր Ղրշ.	-
Հէվալէսիյ »	17-1/2

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	7-
Օթոմանըօլ պանգասը	6-15
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-
Թրամվայ	2-93

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ. տան	Ղշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ Փարգը	107-39
Մէթալիք »	100-10
Պէշլիք »	102-30
Ալթըլըգ »	103-
Պագըր »	730-
Գալմէ	1340-
Ինկիլիզ լիրասը	110-17
Ֆրանսըզ ալթունը	87-28
Բօլ	90-05
Գրէմից ալթունը	51-20
Գարպօն գայմէսի	9-28

ԻԼԱՆԱԹ

Շէհր Էմանէթինտէն կէլէն իլան

Էմանէթին վարիտաթը մախ- սուսէսինտէն օլան գէպլօիյէ րեա- մի 1300 սէնէսի մարթընտան չու- պաթը նիհայէթինէ գատար պիր սէնէ միւտտէթ իտարէ օլունմագ վէ Թէգարրուր իտէճէք պէտէ- լինտէն 1500 լիրասը հիյնը իհա- լէտէ բէյլին Թէսլիմը վէգնէ գը- լընմագ վէ միւզայէտէյէ տախիլ օլաճագլար միւթէպէր վէ չայա- նը գապուլ քէֆիլլէրինի իրաէ իլէ պէրապէր բէյ սիւրմէք իւզ- րէ 700 լիրա թէէմինաթ ագչէ- սինի Նագտ օլարագ էվվէլէճ վէզ- նէյէ պըրագմագ վէ Թալիպի ֆապլէլ իհալէ նիւքիլ իմամէլէ

հալտէ մէզգիւր 700 լիրա զապթ իտիլմէք վէ հատտը լայըգինը պուլտուղը Թագտիրտէ չուպա- թըն 20նճի բազար էրթէսի կիւ- նիւ գարարը գաթիսի վէրիլիպ, պատէհու 24 սաաթ միւտտէթը նիզամիյէ իչինտէ 100տէ 5 զամմ գապուլ օլունարագ անտէն սօն- րա գաչ ղըշ. զամմ իտիլէճէք օ- սա գապուլ գըլընմամագ չարթ- լարը վէ չէրաիթը սաիրէ իլէ իլ- զամ օլունաճաղընտան, պու սու- րէթլէ Թալիպ օլանլարըն միւտ- տէթը մէրգումէ զարֆընտա Շէհր Էմանէթի մէճլիսինէ կէլմէլէրի ի- լան օլունուր ։

1 չուպաթ 99 3—3

Բուսումաթ Էմանէթի մուհասէ- պէսինտէն կէլէն իլան

Պէհէր հաֆթա Պազտատ կէօմ- րիւկի հասըլաթը սաֆիյէսի Նէյէ պալիղ օլուր իսէ, պուրատա քի- մէ հէվալէ օլունուր իսէ տէրհալ Թէլէկրաֆլա իւթա իթտիրիլմէք- տէ օլտուղընտան, պունըն ճէլպի իչիւն եւվըլտէ հիսապը իլէ վէրի- լէճէք մասրաֆ հէր հաֆթանըն սալը կիւնլէրի սաաթ 6տան 9ա գատար պիլմիւնագասա քիմտէ գարարլաշըր իսէ բարա օնտան ալընըպ տէրհալ Թէլէկրաֆը վէ- րիլէճէկինտէն, իսթէք իտէնլէ- րին վագթը մախսուսընտա Բու- սումաթ Էմանէթի մուհասէպէ- սինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իխ- թար օլունուր։ Հէր հաֆթա մէվ- ճուտըն մըգտարը մահալլինտէն ալընան մալիւմաթ իւզէրինէ պու- րատա Թալիպլէրէ պիլտիրիլէճէք վէ միւնագասանըն հիւքմի օ հաֆ- թայա աիտ օլաճագ տըր ։ Սաիր չէրաիթը միւթէֆէրրիէ միւնա- գասա գայմէսինտէ մուհարրէր տիր ։

2 չուպաթ 99 3—2

Մահքէմէի Թիճարէթ իճրա տաիրէ- սինտէն կէլէն իլան

Միւֆլիս Դաւիթ Դաւիթեանըն Ասատուր աղա Օհանեան նէզտին- տէ մէրհունէ պուլունան 3000 քիւսուր աթիգ գըյէ Թիֆթիկի չէհրը հալը Բումինին 6նճը բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 6տան 10ա գատար Սուլթան Համամը ճիվա- րընտա Աչիր էֆէնտի խանընտա պիլմիւզայէտէ ֆիրուխթ օլընա- ճաղընտան, իշթիրայա Թալիպ օ- լանլարըն եէվմ վէ վագթը մէզ- պուրլէրտէ մահալը մէզգիւրտէ հազըր պուլունմալարը մահքէմէի Թիճարէթ իճրա տաիրէսինտէն ի- լան օլունուր ։

1 չուպաթ 99

Քէզա

Հալաճ Եանընին Թրապիզօնլը Մուսթաֆա էֆէնտիյէ օլան տու- յունը մահքիւմէսինին Թէսվիյէսի իչիւն Բիւյիւք Մուսթաֆա բաշա ճիվարընտա Միւֆթի Ալի մահալ- լէսինտէ Գասըը Չէշմէսի ճատտէ- սինտէ 42 Նումէրօլու տիւքքեան- տա միւթէսաըըֆ օլտուղը Նըսֆ հիսսէ՝ պունտան մուգատտէմ մէվգըի միւզայէտէյէ գօնուլա- րագ Օսմանլը լիրասը 100 ղըշ. հի- սապը իլէ 1800 ղըշ.տա Թալիպի էօհտէսինտէ գալմըշ վէ Թարիխը իլանտէն իթիպարէն 31 կիւն եա- նի կէլէճէք չուպաթըն 26նճը բազար կիւնիւ սաաթ 10ա գա- տար 100տէ 5 զամմ գապուլ օ- լունաճաղը վէ զիքը օլունան եէվմ վէ սաաթտա սօն միւզայէտէսի պիլ- իճրա գարարը գաթիսի վէրիլէրէք Թալիպի էօհտէսինէ կէչիրիլմէսի մուգարրէր օլուպ, անտէն սօնրա հէր նէ զամմ վուգու պուլուր ի- սէ գապուլ օլունմայաճաղը տէր- քեար պուլունմուշ օլտուղու ճի- հէթլէ, մէզգիւր հիսսէյէ 100տէ 5 զամմը իլէ Թալիպ օլանլարըն վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալ- մագ իսթէյէնլէրին միւտտէթը մէրգումէ զարֆընտա մահքէմէի Թիճարէթ իճրա տաիրէսինէ միւ- րաճաաթ էյլէմէլէրի վէ եէվմ վէ վագթը մէզպուրտէ մահալը մէզգիւրտէ հազըր պուլունմալա- րը իլան օլունուր ։

26 փեանուէը սանի 99

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԷՐՃԻԱՍ

Վ Է

ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ ՏԷՊՕՍԸ

Սթամպօլտա Եէնի-ճամիտէ Բօսթանճանէի ամիրէ գարշըսըն- տա զաթէն Ալլահվէրտեանըն եէ- տինտէ օլուպ, չիմտի իսէ Թէրք Իթթիյի 12 Նոմէրօլու էճզախանէ

պու տէֆա ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԷՐՃԻԱՍ նամը իլէ քիւշատ օլունարագ, Նօրվէճեանըն էն ալա ճինս պա- լըգ եաղլարը, օգգա, չիշէ վէ Փը- չը իլէ, վէ էնվաի ճինս գօնեագլար վէ մատէն սուլարը Եվրօբանըն էն ճէսէմ ֆապրիգալարընտան տօղրուտան տօղրու կէթիրթտի- րիլիպ Փիրուխթ օլունմագտա օլ- տուղը կիպի, ըէչէթալար տախի տիգգաթը Թամմէ իլէ Թէտարիք օլունուր ։

Տօգթ. Տատըրեան էֆէնտի՝ մէզգիւր էճզախանէտէ հէր սա- պահ պուլունուր վէ սապըգը վէճհ իւզրէ հէր կիւն սաաթ 7տէն 10ա գատար տա Ֆինճանճըլար եօգու- շընտա Շարգ Ջարշըսընտա 39 Նօ- մէրօլու օտատա խասթա գապուլ իտէր ։

Քէզալիք Տօգթ. Այվազեան է- ֆէնտի մէզգիւր էճզախանէտէ հէր կիւն սաաթ 7տէն 10ա գա- տար պուլունուր ։

Գարնիկ Կ. Ճէրճեան

ԳԱՆԾԻՒՔ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐԻՆ ԹԷՐԹԻՊ ԻԹՏԻՔԼԷՐԻ ԷԼԻՔՍԻՐ ՖԷՐՐՕ-ՄԱՆԿԱՆԻԳՕ ՔԻՆՔԻՆԱ

Գընագընանըն բէք ալա վէ մագ- պուլ պիր մուալիճէ օլտուղը աթըպ- պայի հազըգա Թարաֆընտան Թաստիգ օլունմուշ օլմաղլա, տէմիր իլէ գընա- գընասան մախլութ օլարագ Թէրքիպ իտիլէն մանկանէզ Թէրթիպի ումումի քիմեակէրլէրին մաղհարը Թագտիր ու Թասվիպի օլմուշ տըր ։

Աթըպպա՝ րէֆիգլէրինին պիլզիմ ԷԼԻՔՍԻՐ հագգընտա պէյան իթտիք- լէրի էֆքեարը միւթալաա իտէճէքլէ- րի կիպի, «Էլիքսիր Ֆէրրօ-Մանկա- նիգին՝ Տէֆէ-» (կիւճ իլէ հազմ- Գըլըօլ, Ախնօրէէ Էմօրըժի (գան սիւր) մէ) Լէփօրէ, Ֆէվէր Թէֆօի- խաս- Թալըգլարընտա Նիհայէթ տէրէճէ եա- րար օլտուղը վէ պու խասթալարտա շի- ֆա վէրտիքտէն մաատա գուվվէթ տախի վէրտիկինի բէք մահիր պիր քիմեակէր գավիէն պէյան իթմիշ տիր։

Տէրօզիթօսը Ինկիլիզ խասթախանէ- սի տիր ։

ԱԹԻՍԷՖԻ ԽԱՍԹԱԼԸԳ ԱԼԱՄԷԹԼԷՐԻՆԷ ՆԱԶԱՐԸ ՊԻԳԱՅՍԻ ԻԼԷ ՊԱԳԸԼԱՄԱԶ

Պու խասթա- լըգ ճիւզի պիր միյտէ պօզուգ- լուղու իլէ պաշ- լար, լաքին է- կէր իպթիտա, տան միւհիմմէ- նիյմէզ իսէ, նի- հայէթ միճու- տըն հէր Թա- րաֆընա վէ պաշ լէճա տալըղա- գարա ճիյէրէ վէ միյէյէ վէ նիհայէթ պիւ- թիւն էթ պէզ- լէրինէ սիրայէթ իտէր, վէ պու սուրէթլէ պու խաս- Թալըղա միւպթէլա օլանլար միւտտէ- թը էօմիւրլէրինտէ մուզտարըպ օլուպ, էօլիւմ անճըգ պու իզտիրապտէն գուրթարըր ։ Էքսէրիա պու խասթա- լըգ էյի ֆարգ օլունմայըպ ալտանըլըր, լաքին չու սիւ-վալլար խըրատ օլունտըգ- տա, մէզգիւր խասթալըղա միւպթէլա օլուպ օլունմատըղը անլաշըլըր։ Թա- ամ իթտիրքտէն սօնրա նէֆէս ալըպ վէրմէքտէ միւշքիլաթ, զահմէթ վէ սըգըլթը չէքէ՞րմիսինիզ ։ Տէրինտէն պիր աղըը վէ պու աղըը իլէ պէրապէր տախմի պիր եօրկունլուգ տույա՞րմըսը- նըզ ։ Կէօզլէր սարարը՞ր մը ։ Սապահլարը տիշլէրտէ վէ տիշ էթլէրինտէ գաթը վէ եապըշգան պիր Նէմլիք վէ աղըզ տատըսըզլըղը վա՞ր մը ։ Տիլ բասլը՞ մը տըր ։ Գասըգլարտա վէ սըրթտա աղըը տույա՞րմըսընըզ ։ Գարըն ճիյէր պէօյլիւմէսի կիպի սաղ Թարաֆընըզտա պիր Թօզլուգ վա՞ր մը ։ Ուֆուգի պիր վազիյէթտէ եանի պօյլու պօյունա եաթմըշ օլուպ

տա պիրտէն պիրէ գալգտըղընըզտա, պիր Նէմի պաշ տէօնմէք վէ կէօզլէր գամաշմագ կիպի չէյլէր օլու՞ր մը խորար ա՞գ մը տըր վէ բէք բէնքլի տիր. խորար Թօրլանը՞ր մը ։ Թաամ- տան սօնրա՝ Եէտիյինիզ տէրհալ էգ- շի՞ր մի վէ կէյիրմէքլէր կէլի՞ր մի Սըգ սըգ եւիրէք չարբընթըլը վուգու պու- լո՞ւր մը ։ Պիւթիւն պու էմարէլէր պիրտէն կէլմէզլէր. լաքին պու տէհ- շէթլի խասթալըղըն Թէրագգիսինէ կէօրէ, մէզգիւր էմարէլէր խասթայա բէյտէրբէյ էզիյէթ վէրիրլէր ։ Էկէր պու խասթալըգ պիր միւտտէթ իմթի- տատ իտէր իսէ, գուրու վէ կըճըգլա- տըճը պիր էօքսիւրիւք հասըլ օլուր, վէ պիր ազ սօնրա պու էօքսիւրիւքլէ պալղամ տա կէլիր ։ Խասթալըգ բէք իլէրի վարմըշ օլտուղու Թագտիրտէ տէրի էսմէր վէ քիրլի կիպի պիր րէնկ ալըր, էլլէր վէ այագլար սօղուգ վէ Նէմլէնիր ։ Գարա ճիյէր իլէ տալագ բէյտէրբէյ խասթալանըրճա, սըզը աղ- ըը մէյտանա չըգար վէ պէրմիւ- Թատ իճրա օլունան Թէտավի պու սօն աղըըլարա հիչ պիր Թէէսիր իթմէզ ։ Պու խասթալըգ ատի պիր մուալիճէ իլէ տէֆ իտիլիր իսէ, իլք էմարէ- լէր կէօրիւլիւնճէ տէրհալ պիր տըգ- գաթը Թամմէ իլէ Թէտավի իթմէք բէք էհէմմ տիր, վէ էկէր խասթալըգ էյիճէ քէօքլէշմիշ իսէ, իշթահ ալը- լընճայա վէ հազմ ալէթլէրի սիւգէ- լինճէյէ գատար ալըլ իլաճա տէվամ իթմէլի տիր ։ Պու խասթալըղա գա- րա ճիյէր խասթալըղը Նազարըյլա պա- գըլըպ, պու տէհշէթլի իլէթ ալէյ- հինտէ էն էմին վէ էն միւէսսիր իլաճ «Մէյկէլին Չըֆ-Սիրըփ Չըրըպը» տըր Պու պիր Թէրքիպի Նէպաթի օլուպ Ամէրիգատա եարըլըր վէ Լօնտրատա Ֆարինկտօն Ռօտ Է. Գ. Նօ. 21տէ Ա. Ճ. Հուայթ Թարաֆընտան սաթըլըր։ Պու իլաճ՝ սէպէպը հազիգիսինի վէ պիթիրիւպ խասթալըղը տա քէօքինտէն տէֆ իտէր,

Սահիպի Ա. Ճ. ՀՈՒԱՅԹ

21 Ֆարինկտըն Ռօտ Լօնտրա Է

Պէյօղլու Գալաթա վէ Սթամպօլ- տաքի պիւյիւմէ պաշլըճա էճզախա- նէլէրտէ վէ խալէնճըր տիւքքեանլա- րընտա պուլունուր ։

Թօպտան վէ բէրաքէնտէ միւպա- յէաթ իչիւն Գալաթատա զաղըրթա գուլլուգինտէ Նիւքուէք Գալըըըըմտա Ն. 95-Դէ Ումումի Ինկիլիզ մաղազա- սընտա մէմուրը մախսուսը ԷՏՄՕՆՏ ԳԱՐՕՒԱՆԱ-եա միւրաճաաթ իթմէլի տիր ։

ԿՈՒՏՐՕՆ ՎԷՐՆ

ԵԱՆԻ

ԳՕՅՕՒ ՎԷ ԱՅԱՐԼԸ ԳԱԹՐԱՆ ԽԻՒԼԱՍԱՍԸ

1883տէ Ամսթէրտամ սէրկիսի ումումիյէսինտէ մէտալիյայա նաիլ օլմուշ տըր ։

Իշպու գաթրան քէամիլէն սուտա հալլ օլունուր ։

Տիկէր գաթրան սուլարընտա գաթրանըն պիր ազ գօզուսը վէ լէզզէթի պուլընմագտա իքէն, ԱՍԸԼ ԽԻՒԼԱՍԱ օլարագ եա- բըլմըշ օլան իշպու գաթրան սու- յընտա շիֆա վէրէճէք պիճիւմ- լէ խասսէլէր մէվճուտ տըր ։ Պիր Էօյշիւ (մըզիւր) ՎԷՐՆ ԳԱԹ- ՐԱՆընտա, պիր գարափա սու գաթրանըն հավի օլտուղը գույ- վէթ մէվճուտ օլուպ, ֆագաթ կիւնտէ 20 էօյշիւ ՎԷՐՆ ԳԱԹ- ՐԱՆընտան ալընըրգտա, հիչ պիր մազարրաթ տօգմանմագ վէ լաքին էվրմի ատէտ ատի գաթ- րան գարըսիւլիւ ալընըրսա, պա- ղըրսագլարտա Թէհլիքէլի պիր իւֆիւնէթ հասըլ օլուր ։

Իշպու գաթրան՝ զիյատէ Թէէ- սիրլի օլտուղտան մաատա, սաիր մուգլիրր գաթրանլարտան տա իւչ գաթ էհվէն տիր ։

ՎԷՐՆ ԳԱԹՐԱՆընըն շիշէսի 1,50Ֆրանգա Ֆիրուխթ օլունըը։ Պիր շիշէ իլէ 20 լիթրա գաթրան սույը եաբըլըը ։ Գուլլանըլըտըը վագթ՝ շիշէյի չալգալա- մալը տըր ։

Իշպու գաթրան խիւլասասը- նըն 100 չէքէրի՝ 2 պուչուգ Փը- րանգ տըր ։

Ումումի տէբօզիթօսը մ. ԱԼԻՔ- ՐԱՆՏԻ Նէզտինտէ տիր ։ Եանի Պէյօղլընտա տօղրու եօլտա 169 Նումէրօլու ՏԷԼԼԱ-ՍՈՒՏԱ էճզախանէսինտէ ։

Ֆրանսա իլէ Թիւրքիէտէ էհմիյէթլի հէր բէրրա- էէ վէ լռան- տարըլըրտա պուլունըր

La VELOUTINE

Poudre de Riz spéciale
PRÉPARÉE AU BISMUTH
Par CH^les FAY, Parfumeur
PARIS — 9, Rue de la Paix, 9 — PARIS

ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ ԽԻՒԼԱՍԱՍԸՆՏԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

ՏՕԳԹՕՐ ՎԻՎԻԷՆԻՆ

ՉԱՐԱՊ ՎԷ ՉԷՔԷՐԻ

Պալըգ եաղընըն խիւլասասը՝ ասըլ եաղըն մալըքէ օլտուղը անասըրը միւէսսիրէ վէ տէվախէյէի սահհա գիյատէ պիր մըգտարտա հավի տիր ։

Տօգթօր Վիվիէնին չարապը գիյատէսիյլէ մուգավվի վէ լէզիզ օլտու- ղընտան, պալըգ եաղընըն իսթիմալ օլունտուղը հէր Նէվի խասթա- լըգլարտա եանի կէօյիւս, ինգըհալ, րինհը Թայեար, Փագըր տէմ վէ սաիր պիւնեէվի խասթալըգլարտա մուվաֆֆագըյէթլէ իսթիմալ օլու- նուր, վէ չօճուգլար իսէ հազզ իլէ վէ պիլա խիթիքրահ իչէրլէր ։

Տօգթօր Վիվիէնին չարապլընըն Թէէսիրաթը եաղընքինէ ֆարգ օ- լուպ, պիր գաչըգ տօլուսը՝ էն ալէա եաղըն պիր գաչ գաչըգընա միւ- սավի տիր ։

Շուրուպըն սուրէթը իսթիմալի

Պէհէր Թաամտան պիր գաչ տագըգա էվվէլ պիր չօրպա գաշըղը տօլուսը վէ չօճուգլար իչիւն Նըսֆ մըգտարը ալըգ օլունա ։

Պէհէր շիշէնին պօղազընտա, իքի րէնքտէ օլարագ չու իմզա Թալէպ օլունա H. Viviene.

Եալըըըզ տէբօսը Սթամպօլտա Պաղչէ-Գաբուսընտա 13 Նումէրօլու Վ. Գասապեան մաղազասը օլուպ, Թօպտան վէ բէրաքէնտէ օլարագ Ֆիրուխթ օլունմագտա տըր ։

LONDON AND LANCASHIRE FIRE INSURANCE COMPANY

ԼԸՆՏՐԸՆ ԷՆՏ ԼԸՆԳԱՇԻՐ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ

ՍԻԳՕՐԹԱ ԳՈՄՓԱՆԵԱՍԸ

ՍԷՐՄԱՅԷ ԻՆԿԻԼԻԶ ԼԻՐԱՍԸ 1·852·000

ԻՀԹԻՅԱԹ ԱԳՉԷՍԻ ԻՆԿԻԼԻԶ ԼԻՐԱՍԸ 245682

Իշպու գումբանեա՝ Գալաթատա Հալաճեան խանընտա 16 վէ 17 Նումէրօլը օտալարտա միւթէմէքքին վէքիլի պուլընան Մ. Ր. Ֆ. Բասէթ վէ Սթամպօլտա Եէնի-ճամի գարուսընտա 32 Նումէրօտա սաքին Յակոբ Ասատուր վէ Պաղչէ-Գաբուտա 29 Նումէրօտա սա- քին Յովսէփեան Համբարձում աղալար վասըթասը իլէ հէր Նէվ էչեա, էմթաա, վէ խանէ վէ սաիրէ սիկուրթա իտէր ։

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

ՎԱՓՕՐԼԱՐԸՆԸՆ ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹԼԷՐԻ

Իշպու 1884 փեպրուարըն 1ինճի չարշէնպիհ կիւնիւնտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Ատալարտան տօղրուտը Քէօբրիւյէ

Սթ. Տք.

1 30 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը

1 45 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը

Քէօբրիւտէն Ատալար ճանիպինէ

9 30 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք

10 50 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա,

Հավա չէտին լտսօ վէ Թիփի գար օլտուղու կիւնլէրտէ սապահլայըն պիրինճի վափօր սէֆէր իթմէյիպ եա- լընըզ իքինճի վափօրըն պիր սէֆէր իճրա իտէճէկի կիպի, քէօբրիւտէն տախի աղշամ իւզրէ սաաթ 9ն. տա Պէյլիք ատալար գատար եա- լընըզ պիր սէֆէր իճրա օլընաճագտըր։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան Քէօբրիւյէ

1 45 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը

9 — Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը

Քէօբրիւտէն Ատալարա

3 — Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ

9 50 Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Իզմիտ շըմէնտըֆէրի էօթօրիւպըն- տէն աթըտըր

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Քէօբրիւտէն

Սթ. Տք.

5 25	Իզմիտէ կիտէն	գթ. Նօ. 2
6 —	Պիլա Թէսատիւֆ	
8 5	Իզմիտէ կիտէն	4
10 55	Բէնտիկէ կիտէն	6
	Հայտար Բաշատան	
3 55	Բէնտիքտէն կէլէն	գթ. Նօ. 5
6 50	Իզմիտտէն կէլէն	5
8 30	Պիլա Թէսատիւֆ	
11 40	Իզմիտտէն կէլէն	7

ԳԱՏԸ ՔԷՕՅ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԷՎՄԻՅԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ		ԲԱԶԱՐ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ	
Քէօբ- րիւտէն	Գատը- գէօյտէն	Քէօբ- րիւտէն	Գատը- գէօյտէն
Սթ. Տք.	Սթ. Տք.	Սթ. Տք.	Սթ. Տք.
1 45	1 45	2 —	2 —
2 30	2 30	3 —	3 —
3 15	3 15	4 —	4 —
4 15	4 15	5 —	5 —
5 30	5 50	6 —	6 —
9 15	9 10	9 —	9 —
10 —	10 —	10 —	10 —
10 45	10 30	11 —	11 —
11 30	11 20	12* —	12 —
12* —	12	— —	— —
— —	— —	— —	—

(*) Քէօբրիւտէն սաաթ 12տէ Գա- տըքէօյինէ իճրա օլընան սօն սէֆէր չէտին լտսօ վէ Թիփի գար օլտուղը զէման պիր չէրէէք էվվէլ իճրա օլու- նաճագ տըր։

Քէօբրիւ վէ իսկէլէ մէմուրլէրի պիլէտ պիլէթ պիլէթ ալուպ պիլէթ վէրինէ բարա ալմալարը քիւլլիէն մէմնու տըր, միւթէճաւիրլէրի պէր մուճիպը Թալի- մաթ չէզիտէն մէսուլ տըր ։ Պինաէն ալէյհ վափօրա բաքիպ օլան զէվաթըն քէօբրիւտէն ազիմէթլէրինտէ պիլէթլէրինի իսկէլէտէն ալմալարը վէ հէյնը ավտէթլէրինտէ Գատըգէօյիւն իսկէլէսինտէն վափօրա կիրէճէք օլանլար պիլէթլէրինի մէզգիւր Գատըգէօյ իսկէլէսինտէն մաատա տիկէր իսկէլէլէրտէն բաքիպ օլանլար վափօրլար տէրունինտէ սէպիլէթլէրինի ալմալարը միւթէֆէրճաար Ագշամլարը քէօբրիւտէն սաաթ 9.30տա Ատալարա վէ սաաթ 11.30 վէ 12տէ Գատըքէօյինէ հարաքէթ իտէն վափօրլարա ճիւրմէ պէօյիւք վէ եօլճու- լարը իզաճ իտէր տէրճճէսէ օլան եւիւք վէ էշեա գապուլ օլունմայաճագ տըր։ Թէհլիքէտէն հազէր օլունմագ իչիւն միւման օլտուղը զէման հէր վափօր պուլունտուղը նօգթատա Թէվագգուֆ իտէճէկի կիպի, պօրա վէ ֆուրթունա միւ- նասէպէթիլէ սու սէֆէրլէր իճրա օլունամազ իսէ, պու պապտէ եօլճուլարըն պիր շէյ սէօյլէմէյէ հագլարը օլմայաճագ տըր։

ՍԱՀԻՊԻ ԽՄԹԻՅԱԶ ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱԵԱՆ

Պիր էվի քիմսէնին վէֆաթընտա տուլ վէ եէթիմ- լէրինէ մէրաս,

Միւտտէթը էօմրիւնտէ խըրաճ,

Ճարի օլան սիկուրթալարըն մըգտարը

ՖՐԱՆԳ 1·206·000·000

ԷԳԻԹԸԷՊԼ ՏԸ ՆԻՒ-ԵՕՐԳ

ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԳՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ ՃԷԼԱԼ ՊԷՅ ԽԱՆԸՆՏԱ 26 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ

ՈՒՄՈՒՄԻ ԱՃԷՆԹԷԼԷՐ

ՇԻՆՏԼԷՐ — ԱՍՏՈՒԽԱՏՍՈՒՐ

Էրքէք չօճուգլար իչիւն սէրմայէ,

Գըզ չօճուգլար իչիւն ճէհէզ,

Թէքմին օլունմուշ սէրմայէ

ՖՐԱՆԳ 250·000·000